

Sygn. akt XII C 158 / 18 (poprzednio I C 690 / 15)

WYROK KOŃCOWY

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 czerwca 2020 r.

Sąd Okręgowy we Wrocławiu XII Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: **Sędzia SO Krzysztof Rudnicki**

Protokolant: **Piotr Józwik**

po rozpoznaniu w dniu 26.05.2020 r.

we Wrocławiu

na rozprawie

sprawy z powództwa **Z. H. i T. H.**

przeciwko **Gminie W.**

o zapłatę

I. zasądza od pozwanej na rzecz powodów **194 619, 78 zł** (sto dziewięćdziesiąt cztery tysiące sześćset dziewiętnaście złotych, siedemdziesiąt osiem groszy) wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 27.01.2015 r. do dnia 31.12.2015 r. oraz ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 01.01.2016 r. do dnia zapłaty;

II. oddała powództwo w pozostałym – nieobjętym prawomocnym wyrokiem częściowym z dnia 21.11.2017 r. – zakresie;

III. zasądza od powodów na rzecz pozwanej po **4 821, 54 zł** kosztów procesu;

IV. zasądza od pozwanej na rzecz adwokata K. K. **14 251, 08 zł** kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powodom z urzędu

V. zasądza od Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego we Wrocławiu na rzecz adwokata K. K. **16 744, 92 zł** kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powodom z urzędu;

VI. nakazuje pozwanej uiścić na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego we Wrocławiu **5 701, 01 zł** nieopłaconych kosztów sądowych;

VII. nakazuje ściągnąć na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego we Wrocławiu z roszczenia zasądzonego na rzecz powodów w punkcie I wyroku **4 173, 16 zł** nieopłaconych kosztów sądowych;

VIII. obciąża Skarb Państwa niepokrytymi kosztami sądowymi w pozostałym zakresie.

XII C 158 / 18 (poprzednio I C 690 / 15)

UZASADNIENIE

W dniu 27.04.2015 r. powodowie Z. H. i T. H. wniosli o zasądzienie na ich rzecz od pozwanej Gminy W. 1 067 921, 90 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 20.01.2015 r. do dnia zapłaty.

W uzasadnieniu pozwu powodowie podali, że dnia 09.10.1990 r. powód otrzymał decyzję (...) Urzędu Miejskiego W. w przedmiocie budowy dwóch pawilonów w kształcie tzw. plastrów miodu u zbiegu ul. (...) i ul. (...) we W.. Pozwolenie powyższe ustalało jednocześnie lokalizację tych pawilonów do 31.12.1998 r. Powód wybudował obiekt budowlany, dobudowując go po prostu do innych tego typu pawilonów, wzniesionych wcześniej w zabudowie szeregowej. Nastąpiło to na podstawie zatwierdzonego projektu technicznego, będącego załącznikiem do decyzji dotyczącej pozwolenia na budowę. Taka była w 1990 r. forma realizacji tymczasowych obiektów budowlanych we W.. Gmina W. nie przywiązywała żadnego znaczenia do wytyczenia działki budowlanej i określenia jej granic. Reasumując, powód wznosił budynek na części działek (...), obręb (...). Dnia 01.01.1998 r. weszła w życie ustawa o gospodarce nieruchomościami z 21.08.1997 r. W ustawie tej znalazły się tzw. przepisy uwłaszczeniowe, w tym art. 208 ust. 1 dający możliwość objęcia tej nieruchomości w użytkowanie wieczyste w drodze bezprzetargowej. Odnośne wnioski powód złożył 19 i 20.11.1998 r. Prezydent W. odmówił spełnienia tego roszczenia. Wobec tej sytuacji powód zmuszony był wystąpić na drogę postępowania sądowego. Ostatecznie dnia 31.03.2005 r. Sąd Rejonowy dla Wrocławia Śródmieścia wydał wyrok w sprawie I C 1616/02, uznający roszczenie za słuszne. Apelacja złożona przez Gminę W. została dnia 31.08.2005 r. oddalona przez Sąd Okręgowy we Wrocławiu. Gmina W. jako organ administracji publicznej powinna wyrok w ramach wykonywania władzy publicznej niezwłocznie wykonać, co umożliwiłoby powodowi podjęcie działalności gospodarczej w budynku i korzystanie z niego zgodnie z jego społeczno-gospodarczym przeznaczeniem. Gmina W. powinna na jego podstawie wydzielić w oparciu o odnośne przepisy działkę budowlaną, przez co rozumie się zabudowaną działkę gruntu, której wielkość, cechy geometryczne, dostęp do drogi publicznej oraz wyposażenie w urządzenia infrastruktury technicznej umożliwiają prawidłowe i racjonalne korzystanie z budynków i urządzeń położonych na tej działce.

Do dnia złożenia pozwu nie doszło do realizacji tego wyroku. W oparciu o analizę faktów i dokumentów widać, że Gmina W. prowadzi działania pozorujące realizację wyroku, a nie jego rzeczywiste wykonanie. W rezultacie doszło w maju i listopadzie 2013 r. do fragmentarycznego jego wykonania polegającego na przekazaniu działki w użytkowanie wieczyste tylko po obrysie fundamentów, na którym stoi budynek. Postępowanie wieczystoksięgowe w tym zakresie uprawomocniło się w kwietniu 2014 r. Nie ustanowiono nawet służebności drogowej, przez co ta nieruchomość stała się wyspą otoczoną ze wszystkich stron przez grunty Gminy W.. Nie ma więc ona zgodnego z prawem dostępu do drogi publicznej. Powód wielokrotnie zwracał się pisemnie do Gminy W. o zachowanie terminów i poszanowanie prawa przy realizacji wyroku. Nie przyniosło to żadnego pozytywnego skutku. W rezultacie tych wszystkich faktów zaistniał taki stan upośledzenia prawnego i faktycznego, że powoduje to dalszą niemożliwość korzystania z tej nieruchomości zgodnie z jej społeczno-gospodarczym przeznaczeniem. Rzekoma realizacja prawomocnego wyroku dokonywana przez Gminę W. naraziła powodów i naraża dalej na szkody, których rozmiar obrazuje wyliczenie zawarte w załączonym rachunku utraconych korzyści.

Powodowie wskazali jako podstawę prawną roszczenia art. 417 § kc. Podnieśli, że z jednej strony przepis ten przyjmuje szerokie granice odpowiedzialności wszelkich działań i zaniechań władzy publicznej, a z drugiej strony odpada konieczność dowodzenia winy przy wykonywaniu władzy publicznej. Ta surowa koncepcja odpowiedzialności jest uzasadniona koniecznością wzmocnienia ochrony poszkodowanego przed skutkami wynikłymi z bezprawnych działań i zaniechań ze strony władzy publicznej. Takie rozwiązanie przyznaje poszkodowanemu lepszą pozycję dowodową, a przede wszystkim upraszcza dochodzenie roszczeń odszkodowawczych. Na poszkodowanym spoczywa tylko obowiązek wykazania niezgodności z prawem działania lub wykazanie zaniechania, a szczególnie wykazanie skutków tych działań lub zaniechań. Gmina W. jako organ samorządu terytorialnego, będący przy tym podmiotem prawa cywilnego może być pociągnięta do odpowiedzialności odszkodowawczej za szkodę wyrządzoną przez niezgodne z prawem działanie lub zaniechanie przy wykonywaniu władzy publicznej. Nie ulega wątpliwości, iż wykonywanie przez Gminę wyroku wynikłego z roszczenia opartego na art. 208 ust. 1 ugn jest wykonywaniem władzy publicznej (imperium) i nie może być uznane za element sfery gospodarczej (dominium).

Długoletnie zaniechanie i nadużycia prawa dokonane przez Gminę W. spowodowały trwającą niemożliwość podjęcia i prowadzenia przez powodów działalności gospodarczej na nieruchomości we W. przy ul. (...) objętej wyrokiem. Straty z tego tytułu powstałe w okresie od 15.09.2005 r. do 31.12.2014 r. wynoszą 1 067 921, 90 zł.

Powodowie zarzucili Gminie W., iż w trakcie wykonywania wyroku dopuściła się długoletniego zaniechania oraz nadużyła liczne przepisy prawa materialnego, w szczególności dopuściła się zaniechania przy wykonywaniu prawomocnego wyroku sądowego z dnia 31.03.2005 r. Na obszarze prawa cywilnego przez zaniechanie z reguły rozumie się takie działanie w przypadku, gdy nieczynienie jest niezgodne z nakazem podjęcia jakiejś aktywności. Ewentualne wątpliwości, czy przyjęty z obszaru prawa cywilnego pojęcie zaniechania dotyczy również biernego zachowania organu władzy publicznej, zostały wyjaśnione przez ustawodawcę w ten sposób, że wyraźnie powtórzył on tę formułę wprost w art. 417 § 1 kc, co rozwiało wszelkie wątpliwości w tym zakresie.

W sprawie objętej pozwem Gmina W. jako organ administracji publicznej w związku z wykonywaną przez siebie władzą publiczną otrzymała do wykonania prawomocny wyrok sądowy.

Powodowie zarzucili pozwanej Gminie nadużycie następujących norm prawa materialnego:

- art. 4 pkt. 3a ugn – gdyż nie zbyła na ich rzecz działki budowlanej spełniającej wymogi ustawy, co powoduje niemożliwość korzystania z budynku znajdującego się na działce, np. dostęp do budynku i korzystanie z niego jest niemożliwe, gdyż budynek z wszystkich stron otoczony jest gruntami Gminy W., w sytuacji, gdy instytucja ta w sposób konsekwentny odmawia zbycia działki budowlanej mającej dostęp do drogi publicznej; nie ma również możliwości dostawy towarów; prawidłowo wydzielona działka musi mieć miejsce na gromadzenie odpadów stałych – oczywiste jest, że działka wydzielona po obrysie fundamentów temu warunkowi nie może sprostać; uzasadniając wydzielenie działki budowlanej po obrysie fundamentów budynku Gmina stwierdzała, że wyrok sądowy to jej nakazuje, co jest oczywistą nieprawdą gdyż sąd w wyroku nie określił położenia i wielkości działki; Sąd Rejonowy w wyroku nakazał Gminie dokonać oświadczenia woli dotyczącego nieruchomości objętych decyzją (...) z dnia 09.10.1990 r. wydaną przez Urząd Miejski W., która w żaden sposób nie określała geodezyjnego położenia nieruchomości ani tym bardziej jej wielkości, lecz zezwalała na wybudowanie pawilonów przy ul. (...) we W.; inwestycja ta zrealizowana została według projektu technicznego będącego załącznikiem do decyzji, również plan sytuacyjny załączony do projektu w sposób ogólny wskazywał na lokalizację budowanych pawilonów;

- art. 99 w zw. z art. 93 ust. 3 ugn, gdyż podczas zbywania działki nie ustanowiła i nie zbyła na rzecz powodów służebności gruntowej; zbycie nieruchomości bez dostępu do drogi publicznej jest niedopuszczalne;

- art. 5 kc – w związku z tym, że wymusiła podpisanie umów notarialnych, w wyniku których stałem się użytkownikiem wieczystym działki budowlanej nie spełniającej wymogów ustawy i nie posiadającej przy tym dostępu do drogi publicznej; Gmina W. w latach 2005-2013 pozorowała wykonanie wyroku, co stawało powoda w krytycznej sytuacji pod względem prawnym i materialnym; wykorzystując jego sytuację Gmina przedstawiła do podpisu protokół rokowań z 24.03.2013 r., który powód zmuszony był podpisać, znajdujące się w tym dokumencie uzgodnienia były autorytarnie narzucone; nie czekając na uprawomocnienie się aktu notarialnego powód wyremontował budynek i wydzierżawił go od 01.10.2013 r. za niewielki czynsz osobie prowadzącej działalność gospodarczą w sąsiedztwie, dzięki czemu posiada obecnie środki na utrzymywanie go w odpowiednim stanie technicznym, na opłaty cywilno-prawne oraz na pokrycie ubezpieczenia; od końca 1998 r. obiekt był nieużytkowany, gdyż Gmina W. metodami nadużyć prawa zmusiła powodów do likwidacji działalności gospodarczej, którą w tym obiekcie prowadzili; od 1997 r. byli wiele razy szykanowani przez Straż Miejską; skargi, które w tej sprawie wnosili do kierownictwa tego organu nie przynosiły żadnych rezultatów i proceder ten trwał dalej; dochodziło przy tym do sytuacji bardzo drastycznych, kiedy funkcjonariusze nie zważając na powódki obrażali godność osobistą powoda; po likwidacji sklepu powodowie znaleźli się wkrótce po wyczerpaniu się oszczędności w niezwykle trudnej sytuacji;

- art. 179 kc,

- art. 405 kc w zw. z art. 5 kc – ponieważ Gmina W. powinna zrealizować wyrok w roku 2005, a zrealizowała tylko jego fragment w roku 2013 i w związku z tym powód zmuszony został do nabycia działki gruntu pod pawilonem według ceny z roku 2013, tj. o ponad 100 % drożej po uwzględnieniu inflacji niż wynosiła cena tego gruntu w roku 2005; z powodu zawinionego przez siebie zaniechania i nadużyć prawa Gmina wzbogaciła się bezpodstawnie kosztem powodów.

W odpowiedzi na pozew z dnia 25.08.2015 r. (k. 82-88) pozwana Gmina W. wniosła o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie od powodów kosztów procesu.

Pozwana zakwestionowała roszczenie powodów w całości oraz zaprzeczyła wszelkim twierdzeniom pozwu. Podała, że Sąd Rejonowy nakazał Gminie W. złożenie oświadczenia woli w przedmiocie oddania powodowi T. H. w użytkowanie wieczyste w trybie bezprzetargowym nieruchomości położonych we W. przy ul. (...), objętych decyzją Urzędu Miejskiego W. z dnia 09.10.1990 r. nr (...) w przedmiocie pozwolenia na budowę i oddalił powództwo w pozostałej części. W uzasadnieniu wyroku Sąd Rejonowy wskazał, że konieczne jest dokonanie podziału nieruchomości w celu wydzielenia działek zabudowanych przez powoda pawilonami w formie „plastrów miodu” zgodnie z decyzją z dnia 09.10.1990 r. Sąd podkreślił, że wyrok przesądza jedynie o samym obowiązku ustanowienia użytkowania wieczystego oraz o nabyciu tego prawa bez przetargu, nie rozstrzyga zaś co do granic nieruchomości objętej tym prawem, gdyż w decyzji z 1990 r. nie ma precyzyjnie określonych granic działek objętych pozwoleniem na budowę. Sąd stwierdził, że podział nieruchomości powinien zostać dokonany w trybie przepisów prawa administracyjnego. Sąd podkreślił również, że powód, który uzyskał orzeczenie uwzględniające roszczenie z art. 208 ust. 1 ustawy o gospodarce nieruchomościami ma niewątpliwie interes prawny w złożeniu wniosku o podział nieruchomości.

Pozwana zmierzając do wykonania wyroku sądu podjęła czynności w celu ustalenia granic nieruchomości, która miała zostać oddana powodowi w użytkowanie wieczyste.

W celu wykonania wyroku konieczne było: dokonanie podziału nieruchomości w trybie administracyjnym, wycena nieruchomości w celu ustalenia pierwszej opłaty i opłat rocznych z tytułu oddania gruntu w użytkowanie wieczyste, wydanie zarządzenia w trybie ustawy o gospodarce nieruchomościami w sprawie przeznaczenia nieruchomości do oddania w użytkowanie wieczyste w trybie bezprzetargowym oraz sporządzenie protokołu rokowań stanowiącego podstawę do zawarcia umowy o oddanie gruntu w użytkowanie wieczyste w formie aktu notarialnego. Pozwana podkreśliła, że powodem przedłużania postępowania było stanowisko powoda, który domagał się wydzielenia działek pod pawilonami w granicach niezgodnych z treścią wyroku Sądu Rejonowego z dnia 31.03.2005 r. Powód odmawiał podpisania umowy, która nie uwzględniałaby jego roszczenia. Jednocześnie powód nie skorzystał z przysługującego prawa zwrócenia się w trybie art. 352 kpc do sądu o dokonanie wykładni wyroku, która określiłaby zakres żądań powoda. Pozwana nie mając wątpliwości co do zakresu rozstrzygnięcia sądowego nie miała podstaw do takiego wystąpienia. Pozwana stwierdziła jednocześnie, że decyzja z dnia 09.10.1990 r., która stanowiła podstawę żądań powoda i która została przywołana w rozstrzygnięciu Sądu Rejonowego z dnia 31.03.2005 r. nie zawierała postanowień co do sposobu skomunikowania pawilonów z drogą publiczną. Pozwana podkreśliła, że powód wybudował pawilony i prowadził w nich działalność gospodarczą w okresie od 1990 do 1998 r. pomimo braku uregulowania ww. dostępu.

Pozwana podniosła, iż przywołana przez powoda podstawa prawna żądania, tj. art. 417 § 1 kc nakłada na powoda obowiązek wykazania niezgodności z prawem działania lub wykazania zaniechania organu. Powód nie wykazał, aby pozwana działała niezgodnie z prawem, a twierdzenie, że Gmina zaniechała wykonania wyroku sądu, jest w świetle przytoczonych dokumentów bezpodstawne. Postępowanie pozwanej zmierzające do realizacji wyroku sądu w żadnej mierze nie może zostać uznane za niezgodne z prawem, przeciwnie pozwana działając zgodnie z treścią wyroku z dnia 31.03.2005 r. i obowiązującym prawem regulującym obrót nieruchomościami komunalnymi dokonywała wszelkich działań koniecznych do realizacji wyroku. Pozwana podkreśliła, że wszczęcie przez powoda postępowania na podstawie art. 208 ugn i uzyskanie wyroku uwzględniającego żądanie powoda w żadnej mierze nie mogło skutkować i nie skutkowało brakiem możliwości lub przeszkodami w prowadzeniu działalności gospodarczej w pawilonach objętych postępowaniem sądowym czy następnie administracyjnym. Powód nie przedstawił w tym zakresie żadnych dowodów na istnienie przeszkody formalnej bądź prawnej do prowadzenia działalności gospodarczej w obiektach przy

ul. (...). Żaden przepis prawa mający zastosowanie w tym postępowaniu nie ogranicza prawa strony do prowadzenia działalności gospodarczej w obiekcie będącym przedmiotem powyższego postępowania. Z dokumentów będących w posiadaniu pozwanej wynika jednak, że na długo przed wszczęciem postępowania na podstawie art. 208 ugn stan obiektów będących w posiadaniu powodów był zły i wymagał dokonania modernizacji, do czego powód został zobowiązany decyzją z dnia 27.03.1995 r.

Podnoszone przez Powodów w pozwie okoliczności zaprzestania prowadzenia działalności gospodarczej w przedmiotowych pawilonach nie zostały w żaden sposób udowodnione. Pozwana stwierdziła, że powodom służyły środki ochrony prawnej w opisanych przypadkach, z których wydaje się, że nie skorzystali. Pozwana stwierdziła również, że powodowie nie przedstawili w pozwie powiązania między postępowaniem o oddanie w użytkowanie wieczyste działek a okolicznościami utrudniającymi prowadzenie działalności gospodarczej.

Odnosząc się do wysokości szkody wykazanej przez powodów w pozwie przez przedłożenie rachunku utraconych dochodów pozwana stwierdziła, że jest to dokument własny powodów, w którym powodowie zastosowali dowolną metodę liczenia utraconych korzyści w związku z nieprowadzeniem działalności w posiadanych przez siebie pawilonach handlowych. Powodowie odnieśli się do średniej płacy we W. i podnieśli tę kwotę o 40 %. Zdaniem pozwanej takie wyliczenie szkody nie ma żadnego przełożenia na dochody osób prowadzących działalność gospodarczą na własny rachunek. Pozwana stwierdziła, że w okresie przygotowania nieruchomości do oddania w użytkowanie wieczyste powodowie nie ponosili kosztów opłat z tytułu użytkowania wieczystego nieruchomości, co nie zostało uwzględnione w rachunku utraconych dochodów. Pozwana podniosła także, iż powód przyznaje, że przez jakiś czas nie płacił Gminie W. należnego podatku od nieruchomości, co jest okolicznością nie uwzględnioną przez Powodów w wysokości żądanego odszkodowania.

Pozwana wyjaśniła, że na terenie, na których posadowione są pawilony powodów, znajduje się co najmniej 5 pawilonów stanowiących własność innych osób i obiekty te są nieprzerwanie wykorzystywane do prowadzenia działalności gospodarczej.

Podsumowując, pozwana stwierdziła, że powodowie w żaden sposób nie udowodnili, że w związku z działaniem lub zaniechaniem Gminy W. ponieśli jakąkolwiek szkodę, a przede wszystkim nie udowodnili wysokości tej szkody i związku przyczynowego pomiędzy działaniami Gminy a żądaną kwotą do zapłaty.

W piśmie procesowym z dnia 21.09.2015 r. (k. 165-171) powodowie zaprzeczyli zarzutom i wnioskowi pozwanej, podtrzymali twierdzenia i wnioski zawarte w pozwie.

W piśmie procesowym z dnia 25.11.2015 r. (k. 207-211) pozwana podtrzymała żądanie oddalenia powództwa w całości.

Pozwana podniosła zarzut przedawnienia roszczeń majątkowych powodów dochodzonych

za okres sprzed 3 lat przed datą wniesienia pozwu. Z załączonego przez powodów do pozwu wyliczenia wartości utraconych dochodów można wnosić, że okresem objętym żądaniem odszkodowawczym jest okres od 15.09.2005 r. do roku 2014, jednak w treści pozwu i pisma przygotowawczego powodowie powołują się na okoliczności i zdarzenia mające miejsce w czasie od 1990 do 2014 r. i wywodzą z nich skutki prawne. Pozwana podała, że przyjmując trzyletni okres przedawnienia roszczeń kierowała się przepisem art. 118 kc w zakresie odnoszącym się do roszczeń związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej, gdyż strony prowadzą działalność gospodarczą: Gmina W. w zakresie gospodarowania nieruchomościami, zaś powodowie w obiektach wybudowanych własnym staraniem i na własny koszt na nieruchomości położonej przy ul. (...). Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Sądu Najwyższego (wyrok SN z dnia 06.06.2014 r., III CSK 235/13), w takim przypadku okres przedawnienia wynosi trzy lata od dnia, kiedy roszczenie stało się wymagalne.

Wyrokiem wstępnym z dnia 26.02.2016 r. (k. 239), I C 690/15, Sąd Okręgowy we Wrocławiu uznał powództwo za usprawiedliwione co do zasady.

Wyrokiem z dnia 06.09.2016 r. (k. 312), I ACa 1007/16, Sąd Apelacyjny we Wrocławiu oddalił apelację pozwanej Gminy W. od wyroku wstępnego z dnia 26.02.2016 r., I C 690/15.

W piśmie procesowym z dnia 01.07.2017 r. (k. 355-362) powodowie rozszerzyli żądanie pozwu w ten sposób, że wnieśli o zasądzenie od pozwanej Gminy W. 3 567 432, 67 zł z ustawowymi odsetkami:

- od kwoty 1 067 921, 90 zł – od dnia 20.01.2015 r. do dnia zapłaty,
- od kwoty 2 499 510, 77 zł – od dnia doręczenia pozwanej odpisu tego pisma.

Powodowie podnieśli, że okres zaniechania pozwanej w wykonaniu wyroku Sądu Rejonowego dla Wrocławia - Śródmieścia z dnia 31.03.2005 r. nie skończył się dnia 24.05.2013 r., ale trwa nadal.

W piśmie procesowym z dnia 30.08.2017 r. (k. 412-430) pozwana Gmina W. wniosła o oddalenie powództwa i zasądzenie od powodów kosztów procesu.

Wyrokiem częściowym z dnia 21.11.2017 r. (k. 576), I C 690/15, prawomocnym z dniem 19.01.2018 r. (k. 633 i 636), Sąd Okręgowy we Wrocławiu oddalił powództwo w części dotyczącej żądania zapłaty 1 123 087, 785 zł.

Sąd ustalił w sprawie następujący stan faktyczny.

Decyzją nr (...) z dnia 09.10.1990 r. zastępca Architekta Miasta W. udzielił T. H. pozwolenia na budowę dwóch zespolonych pawilonów handlowych „plaster miodu” wraz z przyłączami wod.-kan. i linią kablową NN na okres tymczasowy do końca 1998 r. na terenie działki przy ul. (...).

Budowa została zakończona w 1995 r.

/ dowód: pozwolenie na budowę – k. 91; pismo z dnia 13.04.1995 r. – k. 173 /

Powodowie postawili i następnie użytkowali podwójny pawilon w kształcie plastrów miodu.

/ dowód: mapa sytuacyjna – k. 37, k. 172 /

Powodowie prowadzili działalność gospodarczą – sklep – art. spożywcze, papierosy, itp. w pawilonie przy ul. (...) do 1998 r. Działalność ta była zasadniczym źródłem utrzymania rodziny.

Powodowie kierowali szereg skarg na działania Straży Miejskiej, uznając, że byli nachodzeni i nękanymi przez strażników. Uważali, że te działania były nakierunkowane na zaprzestanie przez nich prowadzenia działalności.

/ dowód: korespondencja, oświadczenia – k. 174-187; zeznania świadków: P. H. – e-

protokół z dnia 18.12.2015 r. 00.24.03-00.50.08, M. H. – e-protokół z dnia

18.12.2015 r. 00.50.11-01.10.38; zeznania powoda T. H. – e-protokół z

dnia 05.02.2016 r. 00.01.17-01.39.40 /

Wyrokiem z dnia 31.03.2005 r., I C 1616/12, Sąd Rejonowy dla Wrocławia-Śródmieścia:

I. nakazał pozwanej Gminie W. złożenie oświadczenia woli w przedmiocie oddania powodowi T. H. w użytkowanie wieczyste w trybie bezprzetargowym nieruchomości położonych we W. przy ul. (...) objętych decyzją Urzędu Miejskiego W. z 09.10.1990 r. nr (...)w przedmiocie pozwolenia na budowę;

II. oddalił powództwo w pozostałej części;

III. zasądził od pozwanej na rzecz powoda 3 471 zł kosztów procesu.

Sąd Rejonowy uznał, że powództwo zasługiwało co do zasady na uwzględnienie jako znajdujące podstawę w art. 208 ust. 1 ugn. Wskazał, że pozwolenie na budowę nie określało granic nieruchomości, na których powód mógł prowadzić budowę. Zgodnie z art. 96 ust. 1 ustawy zachodzi zatem konieczność wydania decyzji w przedmiocie zatwierdzenia podziału. Sąd wskazał, że wydane orzeczenie nie może wywołać typowego skutku z art. 64 kc, nie przesądza czasu trwania użytkowania wieczystego i sposobu korzystania z nieruchomości, nie może też zastąpić oświadczenia woli o sprzedaży nieruchomości budynkowych i urządzeń położonych na gruncie, pomija także kwestię wysokości opłaty rocznej za użytkowanie wieczyste. Sąd oddalił powództwo w części co do określenia granic gruntu, gdyż jednostronne określenia granic obejmujących nie tylko grunt przed budynkiem, ale również pewien obszar wokół budynku, nie ma uzasadnienia w przepisach ustawy.

Wyrokiem z dnia 31.08.2005 r., II Ca 618/05, Sąd Okręgowy we Wrocławiu oddalił apelację pozwanej Gminy W. od wyroku SR z dnia 31.03.2005 r.

Postanowieniem z dnia 23.12.2010 r. Sąd Rejonowy odmówił powodowi wykładni wyroku z dnia 31.03.2005 r.

/ dowód: odpis wyroku SR z dnia 31.03.2005 r. z uzasadnieniem – k. 15, k. 92-95; odpis wyroku

SO z dnia 31.08.2005 r. – k. 96; akta sprawy I C 1616/02 /

Wyrokiem z dnia 05.12.2005 r., II Ca 1032/05, wydanym w sprawie z powództwa Gminy W. przeciwko T. H. o zapłatę wynagrodzenia za bezumowne korzystanie z gruntu przy ul. (...) Sąd Okręgowy we Wrocławiu na skutek apelacji pozwanego zmienił wyrok Sądu Rejonowego dla Wrocławia-Fabrycznej z dnia 14.06.2005 r., I C 18/04, w ten sposób, że oddalił powództwo i zasądził od powodowej Gminy na rzecz pozwanego 2 400 zł kosztów procesu, a także zasądził od powodowej Gminy na rzecz pozwanego 2 268, 30 zł kosztów postępowania apelacyjnego.

Sąd Okręgowy uznał, że żądanie Gminy było sprzeczne z zasadami współzycia społecznego (art. 5 kc) w sytuacji nieoddania powodowi gruntu w użytkowanie wieczyste pomimo przysługiwania mu takiego uprawnienia, a także wobec niekorzystania z gruntu na potrzeby prowadzenia działalności gospodarczej.

/ dowód: odpis wyroku z dnia 05.12.2005 r., II Ca 1032/05, z uzasadnieniem – k. 190-192 /

Pismem z dnia 20.01.2006 r., (...), Dyrektor Wydziału Mienia i Geodezji UM zwrócił się do Zarządu Geodezji, Kartografii i Katastru Miejskiego o przeprowadzenie postępowania w sprawie podziału geodezyjnego nieruchomości zabudowanej położonej przy ul. (...), opisanej w operacie ewidencji gruntów jako działki nr (...), obręb (...).

/ dowód: pismo z dnia 20.01.2006 r. – k. 98 /

Pismem z dnia 27.02.2006 r., (...) odnosząc się do kwestii poruszonych w piśmie powoda z dnia 04.01.2006 r., Dyrektor Wydziału Mienia i Geodezji UM poinformował powoda, że:

- zgodnie ze złożonym przez niego wnioskiem o zrealizowanie postanowień wyroku z dnia 31.03.2005 r. wszczęte zostało postępowania w sprawie podziału geodezyjnego nieruchomości,

- po dokonaniu podziału geodezyjnego zlecone zostanie rzeczoznawcy majątkowemu wykonanie operatu szacunkowego wyceny nieruchomości, który stanowić będzie podstawę do określenia w protokole rokowań warunków finansowych ustanowienia prawa użytkowania wieczystego,

- w protokole rokowań będącym podstawą do zawarcia umowy notarialnej ustanowienia prawa użytkowania wieczystego zostanie sprecyzowany przedmiot umowy zgodnie z dokonany podziałem oraz ustalone zostaną warunki odpłatności za ustanowione prawo,

- przedmiotem umowy notarialnej będzie tylko taka część nieruchomości położonej przy ul. (...), która była przedmiotem postępowania sądowego,

- nie jest możliwe do zrealizowania ustanowienie użytkowania wieczystego w podobnym trybie, a tym bardziej w tym samym protokole rokowań, żadnych innych części nieruchomości przy ul. (...), na których posadowione są sąsiednie pawilony, nawet po nabyciu nakładów na ich budowę.

Wskazał, że oczekuje w terminie 14 dni od daty otrzymania pisma na potwierdzenie, że powód przystąpi do umowy notarialnej w zakresie działki wydzielonej wyłącznie pod jego pawilonem.

/ dowód: pismo z dnia 27.02.2006 r. – k. 99-100 /

Pismem z dnia 15.03.2006 r., w odpowiedzi na pismo oznaczone (...), powód zwrócił się do prezydenta W. R. D., oświadczając, iż nie zaakceptuje podziału działki w postaci wydzielenia jej wyłącznie pod pawilonem i uchylił się od zawarcia umowy.

/ dowód: pismo z dnia 15.03.2006 r. – k. 29-30, k. 134-135 /

Pismem z dnia 12.05.2006 r., dyrektor Wydziału Mienia i Geodezji UM odpowiadając na pismo powoda z dnia 15.03.2006 r. poinformował, że brak jest podstaw do zmiany stanowiska przedstawionego w piśmie z dnia 27.02.2006 r. Podniósł, że nie ma uzasadnienia w przepisach jednostronne określenie granic w ten sposób, że obejmują one nie tylko grunt pod budynkiem wybudowanym przez powoda, ale również pewien obszar wokół budynku; umowa notarialna może dotyczyć tylko działki wydzielonej pod jego pawilonem.

/ dowód: pismo z dnia 12.05.2006 r. – k. 101 /

Pismem z dnia 01.09.2006 r., (...), Dyrektor Wydziału Mienia i Geodezji UM przekazał Zarządowi Geodezji, Kartografii i Katastru Miejskiego opinię biegłego z dnia 15.08.2006 r. dotyczącą nieruchomości przy ul. (...), stanowiącej działki nr (...), obręb (...), w związku z planowanym jej podziałem.

/ dowód: opinia z dnia 15.08.2006 r. – k. 448-454; pismo z dnia 01.09.2006 r. – k. 455 /

Dnia 26.09.2006 r. powód stawił się w siedzibie ZGKiKM we W. i stwierdził, że nie akceptuje zaproponowanego we wniosku z dnia 20.01.2006 r. sposobu wydzielenia działki.

/ dowód: pismo z dnia 02.10.2006 r. – k. 456; notatka służbowa z dnia 26.09.2006 r. – k. 457 /

Pismem z dnia 02.10.2006 r., doręczonym dnia 03.10.2006 r., powód zwrócił się do wiceprezydenta W. W. A. o spotkanie w sprawie nieruchomości przy ul. (...).

/ dowód: pismo z dnia 02.10.2006 r. – k. 22 /

Pismem z dnia 27.10.2006 r., (...), Dyrektor Wydziału Mienia i Geodezji UM zwrócił się do Zarządu Geodezji, Kartografii i Katastru Miejskiego o przeprowadzenie postępowania w sprawie podziału geodezyjnego nieruchomości zabudowanej położonej przy ul. (...), opisanej w operacie ewidencji gruntów jako działki nr (...), obręb (...), wskazując, że propozycja podziału nieruchomości przedstawiona w piśmie z dnia 20.01.2006 r. jest nadal aktualna.

/ dowód: pismo z dnia 27.10.2006 r. – k. 458 /

W dniu 06.12.2006 r. odbyło się spotkanie pomiędzy Z. H. i Dyrektorem Departamentu Nieruchomości UM R. L.. Powódka zgłosiła, że jej mąż chce uzyskać informację nt. podziału gruntu przy ul. (...).

/ dowód: notatka z dnia 06.12.2006 r. – k. 459 /

Pismem z dnia 05.01.2007 r. w nawiązaniu do interwencji powódki w dniu 06.12.2006 r. Dyrektor Departamentu Nieruchomości UM R. L. poinformowała powoda, że został zlecony podział geodezyjny w celu realizacji wyroku z dnia 31.03.2005 r.; wskazała, że podział zostanie wykonany przez Zarząd Geodezji, Kartografii i Katastru Miejskiego, a granice nieruchomości zostaną ustalone po obrysie pawilonu.

/ dowód: pismo z dnia 05.01.2007 r. – k. 102 /

Decyzją nr (...) z dnia 01.06.2007 r. Dyrektor ZGKiKM zatwierdził podział nieruchomości położonych przy ul. (...) oznaczonych jako:

a) działka nr (...), o pow. 0,0146 ha, na działki:

- nr (...) o pow. 0,0010 ha,

- nr (...) o pow. 0,0009 ha,

- nr (...) o pow. 0,0127 ha,

b) działka nr (...), o pow. 0,4153 ha, na działki:

- nr (...) o pow. 0,0004 ha,

- nr (...) o pow. 0,4149 ha,

c) działka nr (...), o pow. 0,8896 ha, na działki:

- nr (...) o pow. 0,0046 ha,

- nr (...) o pow. 0,8850 ha.

Dnia 17.06.2007 r. powód złożył odwołanie od decyzji z dnia 01.06.2007 r.

Decyzją z dnia 27.09.2007 r., (...), Samorządowe Kolegium Odwoławcze w W. na skutek odwołania powoda od decyzji z dnia 01.06.2007 r. uchyliło zaskarżoną decyzję i przekazało sprawę do ponownego rozpoznania przez organ pierwszej instancji. Przyczyną uchylenia zaskarżonej decyzji były uchybienia proceduralne.

/ dowód: decyzja nr (...) – k. 103-104; odwołanie – k. 106-107, 460-461; decyzja z dnia

27.09.2007 r. – k. 108-110 /

Pismem z dnia 08.10.2008 r. (...), Dyrektor Zarządu Geodezji, Kartografii i Katastru Miejskiego zwrócił się do Wydziału Mienia Komunalnego i Skarbu Państwa UM w związku z decyzją SKO z dnia 27.09.2007 r. o określenie sposobu wydzielenia działki dla powoda, który będzie podstawą do przygotowania przez ZGKiKM projektu i wydania decyzji zatwierdzającej podział nieruchomości.

/ dowód: pismo z dnia 08.01.2008 r. – k. 462-463 /

Pismem z dnia 28.01.2008 r., doręczonym dnia 30.01.2008 r., powód oświadczył, iż domaga się oddania w użytkowanie wieczyste działek nr (...) zgodnie z sentencją wyroku i zaprzestania prób podziału wymienionych działek, gdyż jest to niezgodne z prawem.

/ dowód: pismo z dnia 28.01.2008 r. – k. 111 /

Pismem z dnia 07.04.2008 r., (...), Dyrektor ZGKiKM zawiadomił powoda oraz Wydział Mienia Komunalnego UM o rozprawie administracyjnej wyznaczonej na 25.04.2008 r.

Zarząd Geodezji, Kartografii i Katastru Miejskiego oraz Wydział Mienia Komunalnego UM prowadziły dalszą korespondencję w sprawie podziału działki nr (...).

/ dowód: zawiadomienie z dnia 07.04.2008 r. – k. 465-466; pismo ZGKiKM z dnia 07.05.2008 r. –

k. 467-468; pismo WMK z dnia 16.06.2008 r. – k. 469-470; pismo ZGKiKM z dnia

22.07.2008 r. – k. 471; pismo WMK z dnia 11.08.2008 r. – k. 472; zawiadomienie z dnia

09.10.2008 r. – k. 473 /

Decyzją nr (...) z dnia 28.11.2008 r. Dyrektor ZGKiKM zatwierdził podział nieruchomości położonych przy ul. (...) oznaczonych jako:

a) działka nr (...), o pow. 0,0146 ha, na działki:

- nr (...) o pow. 0,0004 ha,

- nr (...) o pow. 0,0142 ha,

b) działka nr (...), o pow. 0,4153 ha, na działki:

- nr (...) o pow. 0,0028 ha,

- nr (...) o pow. 0,8868 ha.

Decyzją z dnia 15.01.2009 r., (...), Samorządowe Kolegium Odwoławcze w W. na skutek odwołania powoda od decyzji z dnia 28.11.2008 r. utrzymało w mocy zaskarżoną decyzję.

/ dowód: decyzja nr (...) – k. 112-116; pismo z dnia 29.12.2008 r. – k. 117-118, k. 474-475;

decyzja z dnia 15.01.2009 r. – k. 119-121 /

Dnia 27.10.2009 r. kierownik Działu Regulacji Stanów Prawnych UM zlecił Sekcji Koordynacji sporządzenie operatu szacunkowego określającego wartość nieruchomości gruntowej przy ul. (...) – działek nr (...) o łącznej powierzchni 32 m⁽²⁾.

/ dowód: pismo z dnia 27.10.2009 r. – k. 477 /

Dnia 18.11.2009 r. rzeczoznawca majątkowy J. W. sporządził na zlecenie Urzędu Miejskiego operat szacunkowy dotyczący określenia aktualnej wartości nieruchomości jako przedmiotu prawa własności w celu przewidzianym w art. 208 ust. 1 ugn.

Rzeczoznawca oszacował tę wartość na 28 100 zł.

/ dowód: operat szacunkowy z dnia 18.11.2009 r. – k.478-486 /

Pismem z dnia 18.12.2009 r., (...), Dyrektor Wydziału Mienia Komunalnego i Skarbu Państwa UM zwrócił się do Zarządu Zieleni Miejskiej we W. o informację, czy nie ma przeciwwskazań, aby istniejący do działki nr (...) przejazd i przechód mógł zostać usankcjonowany prawnie w postaci ustanowienia służebności drogi koniecznej.

/ dowód: pismo z dnia 18.12.2009 r. – k. 487 /

Pismem z dnia 18.01.2010 r., (...), w odpowiedzi na pismo z dnia 18.12.2009 r. Zarząd Zieleni Miejskiej poinformował Wydział Mienia Komunalnego i Skarbu Państwa, że nie ma przeciwwskazań, aby istniejący przejazd i przechód do

działki nr (...) od strony ulicy (...) przez działkę nr (...) mógł zostać usankcjonowany prawnie w postaci ustanowienia służebności drogi koniecznej pod warunkiem załatwienia niezbędnych formalności związanych z lokalizacją zjazdu z terenu zieleńca na drogę publiczną z Zarządem Dróg i Utrzymania Miasta.

/ dowód: pismo z dnia 18.01.2010 r. – k. 488 /

Pismem z dnia 26.01.2010 r., (...), Dyrektor Wydziału Mienia Komunalnego i Skarbu Państwa UM w związku z zakończonym postępowaniem podziałowym poinformował powoda, że trwa obecnie postępowania mające na celu ustanowienie, równoległe ze sprzedażą, odpłatnej służebności gruntowej (drogowej), która pozwoli powodowi uzyskać dostęp do drogi publicznej – ulicy (...). Ponadto poinformował, że został sporządzony przez rzeczoznawcę majątkowego operat szacunkowy określający wartość rynkową nieruchomości jako przedmiotu prawa własności gruntu, z którym można się zapoznać w siedzibie Wydziału.

/ dowód: pismo z dnia 26.01.2010 r. – k. 122, k. 489 /

Pismem z dnia 02.03.2010 r., (...), Dyrektor Wydziału Mienia Komunalnego UM zwrócił się do Zarządu Dróg i Utrzymania Miasta we W. o opinię w sprawie lokalizacji zjazdu z drogi publicznej – ulicy (...) na działkę nr (...) w celu zapewnienia dojazdu z ulicy (...) do pawilonu handlowego znajdującego się na wydzielonych działkach gruntu nr (...).

/ dowód: pismo z dnia 02.03.2010 r. – k. 491 /

Pismem z dnia 01.03.2010 r., złożonym dnia 02.03.2010 r., powód poinformował Prezydenta W. Wydział Mienia Komunalnego i Skarbu Państwa UM, iż zapoznał się z operatem szacunkowym i powołując się na postępujący systematyczny spadek cen nieruchomości zwrócił się z pytaniem, czy istnieje możliwość sporządzenia nowego operatu szacunkowego uwzględniającego ten fakt.

/ dowód: pismo z dnia 01.03.2010 r. – k. 492 /

Pismem z dnia 25.03.2010 r. Wydział Mienia Komunalnego i Skarbu Państwa UM poinformował powoda, że operat szacunkowy pozostaje aktualny.

/ dowód: pismo z dnia 25.03.2010 r. – k. 493 /

Pismem z dnia 26.03.2010 r. Zarząd Dróg i Utrzymania Miasta poinformował Wydział Mienia Komunalnego, że obsługa komunikacyjna pawilonu handlowego może być prowadzona przez istniejący zjazd z ul. (...) oraz poprzez działki drogowe nr (...) – pas drogowy ul. (...), przy czym zjazd może być wykorzystywany wyłącznie do zaopatrzenia istniejącego pawilonu handlowego.

/ dowód: pismo z dnia 26.03.2010 r. – k. 494 /

Dnia 19.04.2010 r. kierownik Działu Regulacji Stanów Prawnych UM zlecił Sekcji Koordynacji sporządzenie operatu szacunkowego określającego wartość służebności drogi koniecznej obciążającej nieruchomości przy ul. (...) – działki nr (...).

/ dowód: pismo z dnia 19.04.2010 r. – k. 495 /

Dnia 20.05.2010 r. rzeczoznawca majątkowy D. L. sporządziła na zlecenie Urzędu Miejskiego operat szacunkowy w celu ustalenia odpłatności z tytułu ustanowienia służebności przechodu i przejazdu przez działki nr (...) w granicach pasa gruntu o powierzchni 116 m² na rzecz właścicieli pawilonów handlowych położonych w głębi wycenianych terenów.

/ dowód: operat szacunkowy z dnia 20.05.2010 r. – k. 496-504 /

Pismem z dnia 01.07.2010 r., (...), Dyrektor Wydziału Mienia Komunalnego i Skarbu Państwa UM zwrócił się do Wydziału Inżynierii Miejskiej o uwzględnienie wjazdu z ulicy (...) do pawilonów handlowych oraz wyjazdu w sposób określony na załączonej mapie zasadniczej.

/ dowód: pismo z dnia 01.07.2020 r. – k. 505 /

Pismem z dnia 02.08.2010 r. Wydział Inżynierii Miejskiej UM poinformował Wydział Mienia Komunalnego i Skarbu Państwa UM, iż budowa nowego zjazdu wymaga uzyskania decyzji lokalizacyjnej, odpowiednich uzgodnień oraz zatwierdzonej dokumentacji. Wskazał, że pozytywnie opiniuje obsługę komunikacyjną ww. obiektów z ulicy (...).

/ dowód: pismo z dnia 02.08.2010 r. – k. 506 /

Podczas wizji w terenie dnia 23.09.2010 r. z udziałem powoda, przedstawicieli ZDiUM, Wydziału Inżynierii Miejskiej i Wydziału Mienia Komunalnego i Skarbu Państwa zostało uzgodnione, że WMKiSP wystąpi do WIM i ZDiUM co do możliwości wykonania zjazdu z ulicy (...) do pawilonu handlowego.

Pismem z dnia 08.10.2010 r. Dyrektor Wydziału Mienia Komunalnego i Skarbu Państwa zwrócił się do Wydziału Inżynierii Miejskiej Działu Zarządzania Ruchem oraz Zarządu Dróg i Utrzymania Miasta o rozważenie możliwości wykonania zjazdu z ulicy (...) do pawilonu.

/ dowód: pismo z dnia 08.10.2010 r. – k. 35, k. 376, k. 509; notatka z wizji – k. 36, k. 377, k. 508;

pismo z dnia 17.09.2010 r. – k. 507 /

Dnia 18.11.2010 r. Zarząd Dróg i Utrzymania Miasta we W. przejął od Wydziału Mienia Komunalnego nieruchomości oznaczone jako działki nr (...) przy ul. (...) i nr (...) przy ul. (...).

/ dowód: protokół zdawczo-odbiorczy z dnia 18.11.2010 r. – k. 432-433 /

Pismem z dnia 26.11.2010 r., (...), Dyrektor Wydziału Mienia Komunalnego i Skarbu Państwa UM nawiązując do pisma z dnia 08.10.2010 r. i ustaleń z wizji z dnia 23.09.2010 r. zwrócił się do Wydziału Inżynierii Miejskiej o określenie możliwości wykonania zjazdu z ulicy (...) do pawilonu handlowego, jak również dodatkowo o ewentualne wydanie warunków technicznych budowy tego zjazdu.

/ dowód: pismo z dnia 26.11.2010 r. – k. 511 /

W dniu 06.12.2010 r. powód zwrócił się do Prezydenta W. Wydziału Mienia Komunalnego i Skarbu Państwa UM o informacje nt. przebiegu postępowania w sprawie realizacji wyroku Sądu Rejonowego dla Wrocławia - Śródmieścia z dnia 31.03.2005 r., I C 1616/02.

/ dowód: pismo z dnia 06.12.2010 r. – k. 512 /

Pismem z dnia 31.03.2011 r., (...) Dyrektor Wydziału Nieruchomości Komunalnych UM odpowiadając na pismo powoda o przekazania informacji poinformował powoda, że:

- granice wykonywania służebności drogi koniecznej wskazane zostaną na mapie zasadniczej w skali 1:500,
- obszar niezbędny do wykonywania służebności drogi koniecznej jest ustalany umownie pomiędzy właścicielem nieruchomości władnącej i właścicielem nieruchomości obciążonej,
- nieruchomości, które zostaną obciążone służebnością gruntową, to działki nr (...), obręb (...).

/ dowód: pismo z dnia 31.03.2011 r. – k. 130 /

Pismem z dnia 23.05.2011 r. Zarząd Dróg i Utrzymania Miasta poinformował Departament Nieruchomości i Eksploatacji Wydział Mienia Komunalnego i wykonaniu w dniu 29.03.2011 r. dojazdu do pawilonu handlowego przy ul. (...).

/ dowód: pismo z dnia 23.05.2011 r. – k. 515 /

Pismem z dnia 22.06.2011 r., (...), Dyrektor Wydziału Nieruchomości Komunalnych UM nawiązując do pisma z dnia 31.03.2011 r. będącego odpowiedzią na pismo powoda o przekazanie informacji w kwestiach prowadzonego aktualnie postępowania mającego na celu realizację prawomocnego wyroku z dnia 01.03.2005 r. zwrócił się do powoda o przedstawienie na piśmie jednoznacznego stanowiska co do akceptacji bądź braku akceptacji propozycji Gminy oddania w użytkowanie wieczyste gruntu w granicach działek gruntu nr (...), obręb (...).

/ dowód: pismo z dnia 22.06.2011 r. – k. 31, k. 131 /

Pismem z dnia 28.06.2011 r., (...) Dyrektor Wydziału Nieruchomości Komunalnych UM zwrócił się do Zarządu Zieleni Miejskiej o przedstawienie stanowiska co do charakteru zagospodarowania działki nr (...) oraz, czy obciążenie tej działki służebnością gruntową nie pogorszy bezpieczeństwa pieszych.

/ dowód: pismo z dnia 28.06.2011 r. – k. 516 /

Pismem z dnia 13.07.2011 r., doręczonym tego samego dnia, w odpowiedzi na pismo z dnia 22.06.2011 r. powód poinformował, że zaakceptuje uzgodnienia, które nie naruszają prawa.

/ dowód: pismo z dnia 13.07.2011 r. – k. 32 /

Pismem z dnia 21.07.2011 r., doręczonym tego samego dnia, powód zwrócił się do prezydenta W. R. D. o zbadanie przebiegu realizacji prawomocnego wyroku dotyczącego przekazania mu w użytkowanie wieczyste gruntu przy ul. (...) we W..

/ dowód: pismo z dnia 21.07.2011 r. – k. 26, k. 520 /

Pismem z dnia 28.07.2011 r., doręczonym tego samego dnia, powód oświadczył, że nie podpisze umowy użytkowania wieczystego dotyczącej nieruchomości przy ul. (...) w oparciu o powierzchnię działki budowlanej wydzielonej po obrysie fundamentów budynku. Podniósł, że umowa taka byłaby nieważna jako naruszająca ustawę z dnia 21.08.1997 r. o gospodarce nieruchomościami, w szczególności jej art. 4 pkt 3a.

/ dowód: pismo z dnia 28.07.2011 r. – k. 33-34, k. 132-133 /

Pismem z dnia 28.07.2011 r. Zarząd Zieleni Miejskiej poinformował Wydział Nieruchomości Komunalnych, że działki zabudowane nr (...) przylegają bezpośrednio do działek nr (...) stanowiących pas drogowy i nie ma potrzeby wydzielania drogi dojazdowej przez teren zieleńca znajdującego się na terenie działki nr (...), ponadto ruch samochodów przez teren zieleńca będzie pozostawał w kolizji z ruchem pieszym.

/ dowód: pismo z dnia 28.07.2011 r. – k. 518 /

Dnia 29.07.2011 r. kierownik Działu Regulacji Stanów Prawnych UM zlecił Sekcji Koordynacji sporządzenie korekty do operatu szacunkowego określającego wartość służebności drogi koniecznej obciążającej nieruchomości przy ul. (...) – działki nr (...) – poprzez ograniczenie wartości służebności drogi koniecznej wyłącznie do działki nr (...).

/ dowód: pismo z dnia 29.07.2011 r. – k. 519 /

Pismem z dnia 19.08.2011 r., (...), Dyrektor Departamentu Nieruchomości UM L. F. w odpowiedzi na skargę z dnia 21.07.2011 r. poinformował powoda, że ze względu na to, iż SR w wyroku z dnia 31.03.2005 r. nie wypowiedział się o dostępie do drogi publicznej. Dyrektor ZGKiKM decyzją nr (...) z dnia 28.11.2008 r. dokonał

podziału nieruchomości przy ul. (...). W związku z powyższym zostało skierowane do Zarządu Zieleni Miejskiej pismo z dnia 18.12.2008 r. z prośbą o informację, czy nie ma przeciwwskazań do ustanowienia służebności drogi koniecznej przez działkę nr (...). Wobec stanowiska ZZM, że takich przeszkód nie ma, zostało skierowane do Zarządu Dróg i Utrzymania Miasta stosowne wystąpienie w sprawie określenia możliwości urządzenia zjazdu z ul. (...) do pawilonu handlowego. Równocześnie na wniosek Wydziału Nieruchomości prowadzone było postępowanie w celu założenia ksiąg wieczystych dla wyodrębnionych ww. decyzją działek nr (...). Podjęcie przez Wydział Nieruchomości Komunalnych kolejnych czynności w sprawie wymagało zatem uzyskania od Zarządu Dróg i Utrzymania Miasta stanowiska w sprawie możliwości urządzenia zjazdu z ul. (...) będącego drogą publiczną. Powód został o tym poinformowany pismem z dnia 31.03.2011 r. Stanowisko ZDiUM w sprawie wykonania zjazdu zostało przedstawione w piśmie z dnia 23.05.2011 r. Z uwagi na to, iż działka nr (...) pozostaje we władaniu Zarządu Zieleni Miejskiej i stanowi teren zagospodarowany skwerem, stało się konieczne uzyskanie od ZZM dodatkowej opinii (do już uzyskanej pismem z dnia 18.01.2010 r.). Zgodnie jednak z aktualnie prezentowanym przez ZZM stanowiskiem przedstawionym w piśmie z dnia 28.07.2011 r. obciążenie działki nr (...) służebnością gruntową spowoduje pogorszenie bezpieczeństwa pieszych, którzy będą z tej działki korzysta. Wobec zatem negatywnego stanowiska ZZM nie jest już konieczne założenie księgi wieczystej dla działki nr (...), a której założenie byłoby konieczne w przypadku usankcjonowania prawnego w postaci ustanowienia przez tę działkę służebności gruntowej.

Wskazał, że uzyskanie informacji i opinii w zakresie, jak wyżej, było konieczne do prowadzonego przez Wydział Nieruchomości komunalnych postępowania mającego na celu realizację wyroku sądowego.

Jednocześnie poinformował, iż Gmina jest już na etapie końcowym realizacji ww. wyroku sądowego. Wskazał, że w piśmie z dnia 31.03.2011 r. zostały powodowi przekazane informacje dotyczące prowadzonego w UM postępowania mającego na celu realizację wyroku.

Stwierdził, że wobec powyższego nie znajduje potwierdzenia podniesiony przez powoda zarzut, iż „urzędnicy prowadzący tę sprawę dążą do niezrealizowania tego wyroku”.

/ dowód: pismo z dnia 19.08.2011 r. – k. 136; zeznania świadka L. F. – e-protokół z

dnia 26.06.2016 r. 00.02.49-00.32.07 /

Postanowieniem z dnia 24.11.2011 r., I Co 1876/11, Sąd Rejonowy dla Wrocławia-Śródmieścia oddalił wniosek powoda o wszczęcie egzekucji.

/ dowód: odpis postanowienia z dnia 24.11.2011 r. – k. 27 /

Zarządzeniem nr (...) z dnia 04.01.2012 r. Prezydent W. przeznaczył do oddania w użytkowanie wieczyste na okres 99 lat w trybie bezprzetargowym nieruchomości gruntowej przy ul. (...) oznaczoną jako działka nr (...) o pow. 28 m² oraz działka nr (...) o pow. 4 m².

/ dowód: zarządzenie nr (...) – k. 138-140 /

Pismem z dnia 18.10.2012 r., doręczonym dnia 22.10.2012 r., pełnomocnik powoda zwrócił się do Wydziału Nieruchomości Komunalnych UM o przedstawienie jednoznacznego stanowiska Gminy W. stwierdzającego, czy zakończony został proces realizacji wyroku

SR z dnia 31.03.2005 r.

/ dowód: pismo z dnia 18.10.2012 r. – k. 141-142 /

Dnia 07.11.2012 r. zostało wystosowane do Działu Koordynacji zlecenie wykonania operatu szacunkowego określającego wartość nieruchomości gruntowej przy ul. (...) – działek nr (...).

/ dowód: pismo z dnia 07.11.2012 r. – k. 137 /

kierownik Działu Regulacji Stanów Prawnych UM zlecił Sekcji Koordynacji sporządzenie

Pismem z dnia 08.11.2012 r. w odpowiedzi na wniosek z dnia 18.10.2012 r. Dyrektor Wydziału Nieruchomości Komunalnych UM poinformował pełnomocnika powoda, że w celu realizacji roszczenia należało dokonać podziału nieruchomości, co nastąpiło decyzją z dnia 28.11.2008 r., obecnie przeprowadzana zostanie aktualizacja wyceny nieruchomości, operat szacunkowy będzie stanowił podstawę do określenia w protokole rokowań warunków finansowych ustanowienia prawa użytkowania wieczystego.

/ dowód: pismo z dnia 08.11.2012 r. – k. 143 /

Dnia 30.11.2012 r. rzeczoznawca majątkowy J. W. sporządził na zlecenie Urzędu Miejskiego operat szacunkowy dotyczący określenia aktualnej wartości nieruchomości jako przedmiotu prawa własności w celu przewidzianym w art. 208 ust. 1 ugn.

Rzeczoznawca oszacował tę wartość na 15 160 zł.

/ dowód: operat szacunkowy z dnia 30.11.2012 r. – k. 521-528 /

Zarządzeniem nr (...) z dnia 05.03.2013 r. Prezydent W. zmienił zarządzenie nr (...) z dnia 04.01.2012 r. m. in. poprzez zmianę ceny gruntu z 28 100 zł na 15 160 zł.

/ dowód: zarządzenie nr (...) – k. 144-145 /

Pismem z dnia 25.04.2013 r. Dyrektor Wydziału Nieruchomości Komunalnych UM przesłał powodowi trzy egzemplarze protokołu rokowań w sprawie oddania w użytkowanie wieczyste w trybie bezprzetargowym gruntu przy ul. (...) – działek nr (...) wraz z przeniesieniem własności znajdującego się na gruncie pawilonu handlowego w celu podpisania.

/ dowód: pismo z dnia 25.04.2013 r. – k. 146; protokół rokowań – k. 147-149 /

Dnia 24.05.2013 r. przed notariuszem Ł. S. we W. Gmina W. oraz T. H. i Z. H. zawarli w formie aktu notarialnego rep. A nr (...) umowę oddania gruntu w użytkowanie wieczyste i przeniesienia prawa własności, na mocy której Gmina oddała T. H. w użytkowanie wieczyste na okres 99 lat, tj. do dnia 24.05.2112 r. działki gruntu nr (...) o łącznej powierzchni 0,0032 ha, objęte KW nr (...), i przeniosła na T. H. na odrębną własność pawilon handlowy usytuowany na tych działkach, a powodowie nabyli te prawa do majątku wspólnego. Wartość działek została wyceniona przez rzeczoznawcę majątkowego na 15 160 zł. Wysokość pierwszej opłaty z tytułu użytkowania wieczystego stanowiąca 25 % wartości gruntu wynosiła 3 790 zł, powiększone o koszt wyceny nieruchomości, tj. 232, 10 zł, netto plus należny podatek VAT w wysokości 925, 08 zł, co stanowi brutto 4 947, 18 zł, i kwota ta zapłacona została w całości przed podpisaniem aktu. Opłata roczna z tytułu użytkowania wieczystego stanowiąca 3 % wartości gruntu wynosiła 454, 80 zł plus należny podatek VAT.

/ dowód: wypis aktu notarialnego umowy z dnia 24.05.2013 r., rep. A nr (...) – k. 150

-152 /

Dnia 01.10.2013 r. powódka Z. H. zawarła z J. B. prowadzącym od 2012 r. działalność w należącym do niego pawilonie sąsiednim. Czynnosc najmu wynosi 1 600 zł brutto.

Dochód osiągany z tego z pawilonu przez najemcę i jego żonę wynosi ok. 4 000 zł na osobę.

/ dowód: umowa najmu z dnia 01.10.2013 r. – k. 52-53; zeznania świadka J. B. – e-

protokół z dnia 18.12.2015 r. 00.10.00-00.24.00; zeznania powoda T. H. –

e-protokół z dnia 05.02.2016 r. 00.01.17-01.39.40 /

Postanowieniem z dnia 29.10.2013 r. referendarz sądowy w Sądzie Rejonowym dla Wrocławia-Krzyków oddalił wnioski o wpisanie powodów jako użytkowników wieczystych do KW nr (...), albowiem wniosek ten – zawarty w akcie notarialnym z dnia 24.05.2013 r. dotyczył wyłącznie wpisu użytkownika wieczystego.

/ dowód: odpis postanowienia z dnia 29.10.2013 r. – k. 153 /

W dniu 08.11.2013 r. strony zawarły przed notariuszem Ł. S. w formie aktu notarialnego rep. A nr (...) aneks do umowy z dnia 24.05.2013 r., w którym uzupełniły wniosek wieczystoksięgowy o wpis prawa własności budynku niemieszkalnego.

/ dowód: wypis aktu notarialnego umowy z dnia 08.11.2013 r., rep. A nr (...) – k. 154

-155 /

Pismem z dnia 10.01.2015 r., doręczonym dnia 12.01.2015 r., powód skierował do pozwanej ostateczne wezwanie do zapłaty kwoty 1 067 921, 90 zł plus należne odsetki ustawowe z tytułu odszkodowania za szkody powstałe w okresie od 15.09.2005 r. do 31.12.2004 r. z powodu utraty korzyści powstałych z powodu niezgodnego z prawem pozbawienia mnie prawa użytkownika wieczystego gruntu i prawa własności budynku w związku z niewykonaniem przez Gminę W. prawomocnego wyroku sądowego i odnośnych przepisów prawa.

/ dowód: pismo z dnia 10.01.2015 r. – k. 16-17 /

Pismem z dnia 17.02.2015 r., odpowiadając na pismo z dnia 09.12.2014 r. będące wezwaniem do zapłaty kwoty 1 859 863, 79 zł i z dnia 10.02.2015 r. będące wezwaniem do zapłaty kwoty 1 067 921, 90 zł Dyrektor Wydziału Nieruchomości Komunalnych UM odmówił zaspokojenia roszczenia powoda, kwestionując istnienie podstaw odpowiedzialności odszkodowawczej na podstawie art. 415 kc.

/ dowód: pismo z dnia 17.02.2015 r. – k. 28 /

Powodowie uważali, że bez uporządkowania stanu prawnego nieruchomości nie da się prowadzić działalności w pawilonie przy ul. (...), żeby nie było żadnych problemów, wątpliwości, itp.

/ dowód: zeznania powoda T. H. – e-protokół z dnia 05.02.2016 r. 00.01.17-

01.39.40 /

Brak jest dostatecznych danych porównawczych dotyczących wyników działalności gospodarczej polegającej na prowadzeniu pawilonu handlowego o pow. 32 m². Bogate są źródła związane z prowadzeniem wielkopowierzchniowej działalności handlowej, natomiast tak małe obiekty handlowe nie są przedmiotem pogłębionej analizy statystycznej.

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie netto wynosiło:

2007	
01.2007	1 579, 75 zł

02.2007	1 579, 75 zł
03.2007	1 579, 75 zł
04.2007	1 648, 27 zł
05.2007	1 648, 27 zł
06.2007	1 648, 27 zł
07.2007	1 723, 47 zł
08.2007	1 723, 47 zł
09.2007	1 723, 47 zł
10.2007	1 797, 39 zł
11.2007	1 797, 39 zł
12.2007	1 797, 39 zł
2008	
01.2008	1 893, 21 zł
02.2008	1 893, 21 zł
03.2008	1 893, 21 zł
04.2008	1 967, 82 zł
05.2008	1 967, 82 zł
06.2008	1 967, 82 zł
07.2008	1 922, 22 zł
08.2008	1 922, 22 zł

09.2008	1 922, 22 zł
10.2008	1 995, 76 zł
11.2008	1 995, 76 zł
12.2008	1 995, 76 zł
2009	
01.2009	1 989, 12 zł
02.2009	1 989, 12 zł
03.2009	1 989, 12 zł
04.2009	2 043, 91 zł
05.2009	2 043, 91 zł
06.2009	2 043, 91 zł
07.2009	2 315, 88 zł
08.2009	2 315, 88 zł
09.2009	2 315, 88 zł
10.2009	2 342, 23 zł
11.2009	2 342, 23 zł
12.2009	2 342, 23 zł
2010	
01.2010	2 304, 48 zł
02.2010	2 304, 48 zł

03.2010	2 304, 48 zł
04.2010	2 350, 83 zł
05.2010	2 350, 83 zł
06.2010	2 350, 83 zł
07.2010	2 355, 50 zł
08.2010	2 355, 50 zł
09.2010	2 355, 50 zł
10.2010	2 338, 45 zł
11.2010	2 338, 45 zł
12.2010	2 338, 45 zł
2011	
01.2011	2 413, 13 zł
02.2011	2 413, 13 zł
03.2011	2 413, 13 zł
04.2011	2 488, 25 zł
05.2011	2 488, 25 zł
06.2011	2 488, 25 zł
07.2011	2 454, 66 zł
08.2011	2 454, 66 zł
09.2011	2 454, 66 zł

10.2011	2 546, 42 zł
11.2011	2 546, 42 zł
12.2011	2 546, 42 zł
2012	
01.2012	2 541, 61 zł
02.2012	2 541, 61 zł
03.2012	2 541, 61 zł
04.2012	2 632, 16 zł
05.2012	2 632, 16 zł
06.2012	2 632, 16 zł
07.2012	2 562, 53 zł
08.2012	2 562, 53 zł
09.2012	2 562, 53 zł
10.2012	2 111, 69 zł
11.2012	2 111, 69 zł
12.2012	2 111, 69 zł
2013	
01.2013	2 312, 99 zł
02.2013	2 312, 99 zł
03.2013	2 312, 99 zł

04.2013	2 294, 17 zł
05.2013	2 294, 17 zł

/ dowód: opinia biegłego z zakresu ekonomii G. W. – k. 642-654, k. 677, k.

807-816; ustna opinia uzupełniająca tego biegłego – e-protokół z dnia 05.02.2019 r.

00:01:20-00:59:11 k. 707-710 /

Po zaprzestaniu prowadzenia działalności gospodarczej powód T. H. wyjechał za granicę, gdzie pracował jako marynarz.

Powód był zatrudniony najpierw w Niemczech, a od lipca 2011 r. w Luksemburgu. Od dnia 01.07.2013 r. otrzymywał z Luksemburga rentę z tytułu niezdolności do pracy.

Podstawa wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne T. H. w okresie jego pracy w Niemczech wyniosła:

- w 2007 r. – 16 412 EUR,
- od 01.01.2008 r. do 30.04.2008 r. – 7 059 EUR,
- od 01.05.2008 r. do 31.12.2008 r. – 13 360 EUR,
- w 2009 r. – 20 040 EUR,
- w 2010 r. – 20 040 EUR,
- od 01.01.2011 r. do 20.07.2011 r. – 11 133 EUR.

Dochody T. H. z tytułu pracy zagranicą wynosiły:

- za 2011 – 112 325, 48 zł, w tym 37 621, 16 zł za pracę w Luksemburgu,
- za 2012 – 123 699, 41 zł (praca w Luksemburgu),
- za 2013 – 61 207, 18 zł, w tym z pracy w Luksemburgu 58 591, 40 zł, z renty 2 615, 78 zł.

W okresie od 01.01.2014 r. do 31.12.2014 r. powód otrzymywał od (...) w Luksemburgu emeryturę w kwocie 1 149, 12 EUR brutto, 1 116, 96 EUR netto.

Powód otrzymuje także z Zakładu Ubezpieczeń Społecznych rentę z tytułu niezdolności do pracy przyznaną mu decyzją z dnia 05.03.2015 r. od dnia 11.06.2013 r., tj. od zaprzestania pobierania zasiłku chorobowego.

Powódka Z. H. od 2013 r. jest emerytką.

/ dowód: dokumentacja – k. 48-50; raport z przebiegu ubezpieczenia z dnia 23.02.2016 r. – k.

619-620; zeznania podatkowe PIT powoda – k. 621-632; zeznania świadków: P.

H. – e-protokół z dnia 18.12.2015 r. 00.24.03-00.50.08, M. H. – e-

protokół z dnia 18.12.2015 r. 00.50.11-01.10.38; zeznania powodów: T. H.

– e-protokół z dnia 05.02.2016 r. 00.01.17-01.39.40, Z. H. – e-protokół z

dnia 05.02.2016 r. 01.39.41-01.45.39 /

Sąd zważył, co następuje.

Powództwo zasługuje ostatecznie na częściowe uwzględnienie.

W pierwszej kolejności należy stanowczo wskazać, iż – wobec wydania w tej sprawie prawomocnego wyroku wstępnego – przedmiotem oceny Sądu jest wyłącznie wysokość roszczenia. Niezasadny jest końcowy wniosek pozwanej o oddalenie powództwa w całości. Pozwana powinna wskazać, iż w jej ocenie roszczenie powodów powinno zostać oddalone ponad proponowaną przez nią sumę.

Z drugiej strony należy zwrócić uwagę, że roszczenie powodów jest wygórowane, zarówno z uwagi na objęcie nim zbyt długiego okresu, jak i z uwagi na nieprawidłowy sposób jego wyliczenia.

Przed przystąpieniem do końcowego obliczenia należy poczynić kilka uwag wstępnych stanowiących założenia oceny doznanej przez powodów szkody i w konsekwencji wysokości należnego odszkodowania.

Jak już zostało to wskazane w uzasadnieniu wyroku wstępnego, nietrafny jest zarzut przedawnienia roszczenia powodów. Roszczenie będące przedmiotem tej sprawy nie jest związane z działalnością gospodarczą w rozumieniu art. 118 kc. Powodowie zaprzestali prowadzenia tej działalności (w związku zresztą z niemożnością porozumienia z pozwaną) przed rokiem 2000. Okres objęty żądaniem pozwu to lata 2005-2013, kiedy to powód wykonywał inne zatrudnienie, a powódka nie pracowała i ostatecznie przeszła na emeryturę. Roszczenie powodów nie jest również roszczeniem o świadczenie okresowe. Nie podlega zatem trzyletniemu okresowi przedawnienia przewidzianemu w art. 118 kc. W grę mogłoby wchodzić ewentualne przedawnienie roszczenia o odszkodowanie za szkodę wyrządzoną czynem niedozwolonym (deliktem) wyrażającym się niezgodnym z prawem wykonywaniem władzy publicznej – art. 442¹ § 1 kc. Pozwana nie powołała się jednak na taką podstawę przedawnienia. Ponadto należy zwrócić uwagę, iż delikt pozwanej miał charakter ciągły (trwały) i wyrażał się zaniechaniem wykonania prawomocnego wyroku Sądu Rejonowego dla Wrocławia - Śródmieścia. Jeżeli delikt polega na utrzymywaniu się pewnego stanu, bieg przedawnienia roszczenia rozpoczyna się po ustaniu tegoż deliktu (por. wyrok sądu Najwyższego z dnia 27.04.2012 r., V CSK 211/11).

Ustanowienie użytkowanie wieczystego na rzecz powodów nastąpiło w dniu 24.05.2013 r., czyli ewentualne przedawnienie rozpoczęło swój bieg z dniem 25.05.2013 r. W tej dacie powodowie uzyskali wiedzę co do zakresu ewentualnie doznanej szkody.

Powodowie złożyli pozew w dniu 27.04.2015 r., czyli termin przedawnienia jeszcze nie upłynął.

Zgodnie z art. 322 kpc, jeżeli w sprawie o naprawienie szkody, o dochody, o zwrot bezpodstawnego wzbogacenia lub o świadczenie z umowy o dożywocie sąd uzna, że ściśle udowodnienie wysokości żądania jest niemożliwe, nader utrudnione lub oczywiście niecelowe, może w wyroku zasądzić odpowiednią sumę według swej oceny opartej na rozważeniu wszystkich okoliczności sprawy.

Stan taki zachodzi w tej sprawie. Sprawa ma dość niestandardowy charakter, a ściśle udowodnienie wysokości roszczenia nie jest możliwe. Nie da się przeprowadzić prostego wyliczenia szkody.

Sąd wskazuje po raz kolejny (jak w uzasadnieniu wyroku wstępnego oraz wyroku częściowego z dnia 21.11.2017 r.), iż przedmiotem rozpoznania jest roszczenie o odszkodowanie za szkodę doznaną wskutek niewykonania przez pozwaną Gminę zobowiązania nałożonego prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego dla Wrocławia - Śródmieścia z dnia 31.03.2015 r., I C 1616/02. Wyznacza to ramy czasowe szkody – od dnia 01.09.2005 r. (dzień następny po uprawomocnieniu się tego wyroku) do dnia 24.05.2013 r. (data zawarcia umowy użytkowania wieczystego w formie

aktu notarialnego), co nie jest jednak równoznaczne z przysługiwaniem powodom odszkodowania za cały wskazany okres.

Sąd wskazywał już wcześniej, iż przywoływany przez powodów wyrok Sądu Rejonowego dla Wrocławia - Śródmieścia był niekompletny. Sąd Rejonowy zaniechał bowiem jednoznacznego określenia przedmiotu nakazanego pozwanej oświadczenia woli, w szczególności w zakresie powierzchni wydzielanej działki gruntu pod pawilonem powodów, a także oznaczenia wartości ustanawianego prawa. Sąd Okręgowy w składzie rozpoznającym tę sprawę nie podziela stanowiska Sądu Rejonowego, jakoby oczekiwane przez powodów oświadczenie woli pozwanej miało mieć jakiś specyficzny charakter, a wyrok nakładający zobowiązanie do jego złożenia miałby różnić się od standardowego wyroku wydawanego w trybie art. 64 kc. Przeciwnie, wyrok ten powinien był spełniać cechy orzeczenia stwierdzającego obowiązek złożenia oświadczenia woli w rozumieniu art. 64 kc, tak, by mógł wywołać przewidziany w tym przepisie skutek. Nic nie stało na przeszkodzie, a co więcej nie zwalniało Sądu Rejonowego z przeprowadzenia postępowania dowodowego zmierzającego do oznaczenia wydzielanej działki, przy wykorzystaniu dowodu z opinii biegłego z zakresu geodezji, co zastąpiłoby administracyjne postępowanie podziałowe, a także do określenia wartości nieruchomości i w konsekwencji opłat za użytkowanie wieczyste. Nieprawidłowo Sąd Rejonowy odwołał się do decyzji o pozwoleniu na budowę. Wyrok sądu winien zawierać stanowcze rozstrzygnięcie, a nie odwoływać się do innych dokumentów, pochodzących z postępowania o zupełnie odmiennym charakterze. Orzeczenie Sądu może odwoływać się wyłącznie do dokumentów wytworzonych w sprawie sądowej w celu jej rozstrzygnięcia, jak projekt podziału nieruchomości, stanowiący integralną część orzeczenia.

Wskazane braki wyroku wydanego w sprawie I C 1616/02 mogły zostać przewyżnione, gdyby powodowie złożyli od tego wyroku apelację, tymczasem wyrok z dnia 31.03.2005 r. skarżyła jedynie pozwana Gmina.

W konsekwencji po uprawomocnieniu się wyroku Sądu Rejonowego dla Wrocławia - Śródmieścia z dnia 31.03.2005 r., I C 1616/02, konieczne było podjęcie dodatkowych czynności zmierzających do wydzielenia działki pod pawilonem powodów oraz jej oszacowania, a także ustalenia dostępu do pawilonu.

Czynności te były podejmowane przez pozwaną Gminę przewlekłe, opieszale, bez należytego zaangażowania. Początkowo – od 09.2005 r. do 12.2006 r. – praktycznie nic się nie działo. Postępowanie podziałowe było prowadzone od 01.2007 r. do 09.2007 r., ale Samorządowe Kolegium Odwoławcze uchyliło decyzję organu Gminy dotkniętą wadami formalnymi. Kolejne postępowanie podziałowe trwało od 10.2007 r. do 01.2009 r. Następnie znów przez prawie cały rok 2009 nic się nie działo. Pozwana zleciła operat szacunkowy, później podejmowała czynności związane ze zjazdem i służebnością. Od 08.2010 r. trwała już tylko wymiana korespondencji, nic nie wnosząca do sprawy i niczego nieprzyspieszająca. Wszystkie czynności związane z uzgodnieniami wewnętrznymi poszczególnych jednostek organizacyjnych Gminy – Wydziałów UM, Zarządu Dróg, Zarządu Geodezji, itp. powinny być prowadzone równocześnie, a czas odpowiedzi jednego Wydziału na pismo drugiego powinien wynosić najwyżej 14 dni, a nie kilka miesięcy.

Uwzględniając zakres czynności niezbędnych do wykonania oraz czas potrzebny na przeprowadzenie tych czynności, Sąd uznał, że wykonanie wyroku z dnia 31.03.2005 r., I C 1616/02, mogło zająć maksymalnie 18 miesięcy, w tym: 9 miesięcy na wydzielenie działki, 3 miesiące na ewentualne postępowanie odwoławcze przed SKO, 3 miesiące na oszacowanie nieruchomości, 3 miesiące na czynności dodatkowe: uzgodnienia między jednostkami Gminy, itp. Okres generujący szkodę po stronie powodów to zatem okres od 01.03.2007 r. do 24.05.2013 r.

Następnie należy wskazać, iż niezasadnie pozwana Gmina wskazała, iż okres objęty odszkodowaniem miałby się zakończyć 28.07.2011 r. w związku z treścią pisma powoda. Pozwana nie wykazała, aby w tej dacie była gotowa do złożenia nakazanego jej oświadczenia woli. Gdyby tak było, należało wezwać powodów do stawiennictwa u notariusza w celu podpisania aktu notarialnego, wskazując datę i miejsce spotkania (kancelarię notarialną). Gdyby powodowie nie stawili się lub odmówili zawarcia umowy, zgłaszając nieuzasadnione zastrzeżenia (choćby tego rodzaju, co w piśmie z dnia 28.07.2011 r.), usprawiedliwione byłoby twierdzenie, iż po stronie pozwanej nie zachodzą już zarzucane

jej przewlekłości i zaniechania. Nic jednak nie wskazuje, aby pozwana była w tej dacie gotowa do podpisania aktu notarialnego umowy użytkowania wieczystego.

Następnie należy zgodzić się z zarzutem pozwanej dotyczącym uwzględnienia dochodów uzyskanych przez powodów we wskazanym okresie. Pozwana wadliwie określiła ten zarzut jako *compensatio lucri cum damno*, albowiem tego rodzaju rozliczenie dotyczyłoby sytuacji, gdyby powodowie z jednej strony ponieśli szkodę, a z drugiej uzyskali w związku z tym określone świadczenie, np. gdyby ubezpieczyli się od utraty dochodów i uzyskali z tego tytułu odszkodowanie. Natomiast istota zarzutu pozwanej wyraża się koniecznością uwzględnienia dochodów utraconych i dochodów osiągniętych, co wyraża po prostu doznana przez powodów szkodę.

Szkoda, której naprawienia mogą się domagać powodowie, polega na utracie lub zmniejszeniu się ich dochodów. Zatem wyliczenie szkody wymaga odpowiedniej operacji matematycznej – ustalenia wysokości możliwego do uzyskania, ale utraconego dochodu i następnie pomniejszenia go o dochód faktycznie uzyskany z innego źródła. Jest to typowa metoda różnicowego obliczania szkody.

Przy dokonaniu takiego wyliczenia należy uwzględnić dochody faktycznie uzyskane, a konkretnie dochody uzyskane przez T. H. w okresie pracy zagranicą w latach 2007-2013, aczkolwiek należy uwzględnić także specyfikę rynku pracy i realia społeczno-ekonomiczne w Niemczech i Luksemburgu, w tym różnicę w poziomie życia w stosunku do Polski.

Jeżeli chodzi o ustalenie wysokości dochodów możliwych do uzyskania przez powodów z tytułu prowadzenia pawilonu handlowego, Sąd wziął częściowo pod uwagę opinię sporządzoną przez biegłego G. W.. Przede wszystkim biegły w opinii pisemnej oraz podczas przesłuchania na rozprawie w dniu 05.02.2019 r. szczegółowo wyjaśnił, że brak jest pełnych, jednoznacznych danych dotyczących wyników działalności małych obiektów handlowych. Konieczne jest zatem poszukiwanie danych, w tym parametrów finansowych, wskazujących na ogólną sytuację gospodarczą, poziom życia, w tym poziom dochodów. Przywołany przez biegłego wskaźnik w postaci przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w analizowanym okresie należy uznać za wskaźnik obiektywny, oddający ogólny poziom dochodów i sytuację materialną społeczeństwa. Przeciętne wynagrodzenie odnosi się wprawdzie do osób zatrudnionych w ramach stosunku pracy, nie zaś prowadzących własną działalność gospodarczą, ale wyznacza pewien przeciętny poziom dochodu, jaki może stanowić punkt wyjścia do dalszych obliczeń. W tej sprawie nie zachodzą żadne szczególne okoliczności, które prowadziłyby do istotnego polepszenia bądź do istotnego pogorszenia sytuacji powodów w stosunku do sytuacji przeciętnego pracownika lub przeciętnego przedsiębiorcy.

Sąd nie podzielił ostatecznie stanowiska pozwanej, jakoby wyznacznikiem dochodu powodów miały być czynsz najmu pawilonu. Istotnie powodowie wynajęli pawilon w 2013 r., ale wówczas powód z uwagi na stan zdrowia był już niezdolny do pracy, powódka była już emerytką, oboje razem nie mieli już takich możliwości działania. Natomiast okres objęty należnym odszkodowaniem to okres wcześniejszy, kiedy powodowie mogli w pełni wykorzystywać swoje możliwości zarobkowe.

Należy przyjąć, że powodowie – liczący w spornym okresie: powódka 55-63 lata, powód 52-60 lat, czyli znajdujący się cały czas w wieku aktywności życiowej i zawodowej – mogliby w pełni wykorzystywać tę aktywność i prowadzić pawilon jako stanowiący zasadnicze źródło utrzymania. Pawilon jest położony w dość dobrej lokalizacji, w obszarze ciągów komunikacyjnych, blisko dworca M., przystanków tramwajowych na ul. (...), osiedla (...). Sklep spożywczy w takiej lokalizacji może być wykorzystywany przez klientów przez cały dzień, w drodze do pracy i z pracy, do i ze szkoły, itp. Godziny otwarcia takich placówek są dłuższe, od 7:00-8:00 do 20:00-21:00, a nawet dłużej. W przypadku prowadzenia takiego punktu przez dwie osoby, małżonków, członków rodziny, istnieje większa mobilność czasowa, wspólne prowadzenie sklepu pozwala na pewien podział czynności w ciągu dnia – jedna osoba obsługuje klientów, druga załatwia sprawy urzędowe albo zajmuje się dostawami i zamówieniami towarów. W takich okolicznościach w ocenie Sądu usprawiedliwione jest także sięgnięcie po wskaźnik dwukrotnego przeciętnego wynagrodzenia jako możliwego do osiągnięcia dochodu powodów. Można dodać, iż z zeznań świadka J. B. – najemcy pawilonu wynika, iż dochód jego i jego żony wynosi po ok. 4 000 z na osobę, czyli jest bliski przeciętnemu wynagrodzeniu.

Sąd doszedł do wniosku, iż nieuzasadnione jest wyliczanie szkody jako średniej wartości kilku wskaźników przyjętych przez biegłego G. W.. Można zgodzić się z założeniem biegłego, iż działalność gospodarcza powodów nie byłaby prowadzona jednakowo intensywnie przez cały rok, nie da się wykluczyć jakichś okresów przerw czy mniejszej aktywności, ale w ocenie Sądu posłużenie się przeciętnym wynagrodzeniem jest tutaj wystarczające, albowiem równie prawdopodobne jest osiągnięcie w niektórych miesiącach roku wyższego dochodu niż to przeciętne wynagrodzenie, co może rekompensować niższy dochód w innej porze roku. Nie da się zresztą założyć, w którym konkretnie miesiącu powodowie ograniczaliby aktywność albo wyniki finansowe byłyby niższe z przyczyn od nich nienależnych. Mógłby to być sierpień jako szczyt sezonu letniego, ale równie dobrze luty, kiedy to z uwagi na mrozy, opady, warunki pogodowe ludzie ograniczają poruszanie, czy też listopad, kiedy z uwagi na deszcze mogą chętniej korzystać z samochodów niż komunikacji miejskiej. Nie da się takich okoliczności jednoznacznie uwzględnić lub wykluczyć. Z tych przyczyn Sąd uznał, że wykorzystanie parametru rynkowego o charakterze powszechnym i przeciętnym (średnim) jest usprawiedliwione.

Przeciętne wynagrodzenie należy przyjąć w wartościach netto, tj. po odliczeniu składek na ubezpieczenia społeczne i zaliczek na podatek dochodowy (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 26.07.2013 r., I ACa 321/13).

Niezasadnie biegły W. dokonał korekty uwzględniającej inflację. Sam stopniowy wzrost albo spadek przeciętnego wynagrodzenia uwzględnia zmiany sytuacji społeczno-ekonomicznej, w tym także zmianę siły nabywczej pieniądza. Nie ma podstaw do dokonywania w związku tylko z tym wskaźnikiem makroekonomicznym, jakim jest poziom inflacji, dodatkowej korekty.

Wyliczenie możliwego do uzyskania dochodu przedstawia się następująco:

Rok	PMW netto
2007	
03.2007	1 579, 75
04.2007	1 648, 27
05.2007	1 648, 27
06.2007	1 648, 27
07.2007	1 723, 47
08.2007	1 723, 47
09.2007	1 723, 47
10.2007	1 797, 39

11.2007	1 797, 39
12.2007	1 797, 39
łącznie 2007	17 087, 14
200 %	34 174, 28
2008	
01.2008	1 893, 21
02.2008	1 893, 21
03.2008	1 893, 21
04.2008	1 967, 82
05.2008	1 967, 82
06.2008	1 967, 82
07.2008	1 922, 22
08.2008	1 922, 22
09.2008	1 922, 22
10.2008	1 995, 76
11.2008	1 995, 76
12.2008	1 995, 76
łącznie 2008	23 337, 03
200 %	46 674, 06

2009	
01.2009	1 989, 12
02.2009	1 989, 12
03.2009	1 989, 12
04.2009	2 043, 91
05.2009	2 043, 91
06.2009	2 043, 91
07.2009	2 315, 88
08.2009	2 315, 88
09.2009	2 315, 88
10.2009	2 342, 23
11.2009	2 342, 23
12.2009	2 342, 23
łącznie 2009	26 073, 42
200 %	52 146, 84
2010	
01.2010	2 304, 48
02.2010	2 304, 48
03.2010	2 304, 48

04.2010	2 350, 83
05.2010	2 350, 83
06.2010	2 350, 83
07.2010	2 355, 50
08.2010	2 355, 50
09.2010	2 355, 50
10.2010	2 338, 45
11.2010	2 338, 45
12.2010	2 338, 45
łącznie 2010	28 047, 78
200 %	56 095, 56
2011	
01.2011	2 413, 13
02.2011	2 413, 13
03.2011	2 413, 13
04.2011	2 488, 25
05.2011	2 488, 25
06.2011	2 488, 25
07.2011	2 454, 66

08.2011	2 454, 66
09.2011	2 454, 66
10.2011	2 546, 42
11.2011	2 546, 42
12.2011	2 546, 42
łącznie 2011	29 707, 38
200 %	59 414, 76
2012	
01.2012	2 541, 61
02.2012	2 541, 61
03.2012	2 541, 61
04.2012	2 632, 16
05.2012	2 632, 16
06.2012	2 632, 16
07.2012	2 562, 53
08.2012	2 562, 53
09.2012	2 562, 53
10.2012	2 111, 69
11.2012	2 111, 69

12.2012	2 111, 69
łącznie 2012	29 543, 97
200 %	59 087, 94
2013	
01.2013	2 312, 99
02.2013	2 312, 99
03.2013	2 312, 99
04.2013	2 294, 17
05.2013	2 294, 17
łącznie 01.-05.2013	11 527, 31
200 %	23 054, 62
łącznie 03.2007-05.2013	330 648, 06

W celu porównania wyliczonego powyżej utraconego dochodu powodów z dochodami powoda uzyskiwanymi z tytułu pracy zagranicą należy przeprowadzić dalsze obliczenia – w celu: po pierwsze ustalenia wysokości dochodu powoda netto, po drugie zaś

„urealnienia” dochodów zagranicznych poprzez uwzględnienie realiów społeczno-ekonomicznych, siły nabywczej pieniądza oraz innych czynników różnicujących sytuację osób zamieszkałych i zatrudnionych w Polsce oraz zamieszkałych i zatrudnionych zagranicą.

Do przeliczenia niemieckich wynagrodzeń powoda brutto/netto można posłużyć się odpowiednim kalkulatorem, dostępnym np. na stronie dojezland.info, z tym że brak jest danych dostępnych za lata 2007-2013, stąd też trzeba w uproszczeniu przyjąć obliczenia dla aktualnych wynagrodzeń. Powód mieści się w trzeciej stawce podatkowej – dla osoby z przeciętnym wynagrodzeniem, której małżonek nie osiąga dochodów albo osiąga je w znacznie niższej wysokości.

Wyliczenie przedstawia się następująco:

Rok	Wynagrodzenie brutto rocznie	Wynagrodzenie brutto miesięcznie	Wynagrodzenie netto miesięcznie	Stosunek wynagrodzenia netto / brutto
2007	16 412 EUR	1 368	1 097, 48	80, 2251 %
2008	20 419 EUR	1 702	1 365, 43	
2009	20 040 EUR	1 670	1 339, 76	
2010	20 040 EUR	1 670	1 339, 76	
2011	11 133 EUR do 20.07., czyli 6, 67 miesiąca	1 669	1 338, 96	

Następnie należy przeliczyć te wynagrodzenia – jako wyrażone w EUR – na PLN. W tym celu najpierw należy ustalić kurs. Średnioroczny kurs można obliczyć jako średnią wszystkich kursów z danego roku ogłoszonych przez NBP, ale z uwagi na dość wysoką stabilność kursu EURO można przyjąć średnią kursów z tego samego dnia każdego miesiąca. W ocenie Sądu kurs z ostatniego dnia miesiąca oddaje dostatecznie dynamikę zmian kursów w okresie tegoż miesiąca

Średnie kursy NBP wynosiły kolejno – na ostatni dzień miesiąca (www.nbp.pl):

2007	
31.01.2007	3,9320
28.02.2007	3,9175
30.03.2007	3,8695
30.04.2007	3,7879
31.05.2007	3,8190
29.06.2007	3,7685
31.07.2007	3,7900

31.08.2007	3,8230
28.09.2007	3,7775
31.10.2007	3,6306
30.11.2007	3,6267
31.12.2007	3,5820
średnio	3,7770
2008	
31.01.2008	3,6268
29.02.2008	3,5204
31.03.2008	3,5258
30.04.2008	3,4604
31.05.2008	3,3788
30.06.2008	3,3542
31.07.2008	3,2026
31.08.2008	3,3460
30.09.2008	3,4083
31.10.2008	3,6330
29.11.2008	3,7572
31.12.2008	4,1724

średnio	3,5322
2009	
30.01.2009	4,4392
27.02.2009	4,6578
31.03.2009	4,7013
30.04.2009	4,3838
29.05.2009	4,4588
30.06.2009	4,4696
31.07.2009	4,1605
31.08.2009	4,0998
30.09.2009	4,2226
30.10.2009	4,2430
30.11.2009	4,1431
31.12.2009	4,1082
średnio	4,3406
2010	
29.01.2010	4,0616
26.02.2010	3,9768
31.03.2010	3,8622

30.04.2010	3,9020
31.05.2010	4,0770
30.06.2010	4,1458
30.07.2010	4,0080
31.08.2010	4,0038
30.09.2010	3,9870
29.10.2010	3,9944
30.11.2010	4,0734
31.12.2010	3,9603
średnio	4,0044
2011	
31.01.2011	3,9345
28.02.2011	3,9763
31.03.2011	4,0119
29.04.2011	3,9376
31.05.2011	3,9569
30.06.2011	3,9866
29.07.2011	4,0125
31.08.2011	4,1445

30.09.2011	4,4112
31.10.2011	4,3433
30.11.2011	4,5494
30.12.2011	4,4168
średnio	4,1401
2012	
31.01.2012	4,2270
29.02.2012	4,1365
30.03.2012	4,1616
30.04.2012	4,1721
31.05.2012	4,3889
29.06.2012	4,2613
31.07.2012	4,1086
31.08.2012	4,1838
28.09.2012	4,1138
31.10.2012	4,1350
30.11.2012	4,1064
31.12.2012	4,0882
średnio	4,1736

2013	
31.01.2013	4,1870
28.02.2013	4,1570
29.03.2013	4,1774
30.04.2013	4,1429
31.05.2013	4,2902
28.06.2013	4,3292
31.07.2013	4,2427
30.08.2013	4,2654
30.09.2013	4,2163
31.10.2013	4,1766
29.11.2013	4,1998
31.12.2013	4,1472
średnio	4,2110

W ten sposób dochody powoda uzyskane z pracy w Niemczech liczone w wartości netto wyniosły:

- w 2007 r. – $12 \times 1\,097,48 \text{ EUR} \times 3,7770 = 49\,742,18 \text{ zł}$,
 - w 2008 r. – $12 \times 1\,365,43 \text{ EUR} \times 3,5322 = 57\,875,66 \text{ zł}$,
 - w 2009 r. – $12 \times 1\,339,76 \text{ EUR} \times 4,3406 = 69\,784,35 \text{ zł}$,
 - w 2010 r. – $12 \times 1\,339,76 \text{ EUR} \times 4,0044 = 64\,379,22 \text{ zł}$,
 - w 2011 r. – $6,67 \times 1\,338,96 \text{ EUR} \times 4,1401 = 36\,974,67 \text{ zł}$,
- tj. łącznie 278 756,08 zł.

Następnie należy uwzględnić dochody uzyskane z pracy w Luksemburgu. Wobec braku dokumentów źródłowych należy posłużyć się dochodami wskazanymi w zeznaniach podatkowych PIT. Wskazany w tym zeznaniu dochód to dochód brutto (przychód minus koszty jego uzyskania), który podlega następnie pomniejszeniu o składki na ubezpieczenie społeczne, zdrowotne i zaliczki na podatek dochodowy.

Dochód ten wyniósł:

- w 2011 r. – 37 621, 16 zł,

- w 2012 r. – 123 699, 41 zł,

- w okresie styczeń-maj 2013 r. – 48 826, 17 zł (5/6 x 58 591, 40 zł – od 01.07.2013 r. powód pobierał już świadczenie rentowe),

tj. łącznie 210 146, 74 zł.

Tak wyliczoną kwotę brutto należy przeliczyć na wartość netto. Podobnie jak w przypadku wynagrodzeń w Niemczech, można przyjąć, iż wynagrodzenie netto to ok. 80 % wynagrodzenia brutto. Takie przeliczenie daje wynik 168 117, 39 zł.

Łączne wynagrodzenie netto powoda z pracy zagranicą wynosi 446 873, 47 zł (278 756, 08 zł + 168 117, 39 zł).

Trzeba jednak zaznaczyć, iż nie można porównywać wynagrodzeń w innych krajach z wynagrodzeniami w Polsce bez uwzględnienia realiów społeczno-ekonomicznych. Pomimo 16-letniego już członkostwa w Unii Europejskiej nadal poziom życia społeczeństwa w Polsce jest niższy, ale niższe są także ceny towarów i usług. Dochód osiągnany w Niemczech czy Luksemburgu nie jest wystarczającym wskaźnikiem, albowiem osoba tam zatrudniona ponosi również koszty utrzymania w miejscu pobytu i miejscu pracy. Koszty te obejmują wydatki na mieszkanie (czynsz i opłaty), wydatki na zakup niezbędnych towarów i usług (żywność, odzież i obuwie, środki czystości i higieny, urządzenia RTV i AGD, koszty przejazdów) oraz inne wydatki bytowe.

Ostatnie opublikowane, dostępne przeciętne miesięczne wynagrodzenie w sektorze przedsiębiorstw w Niemczech – ze stycznia 2020 r. – wynosi 4 035 EUR, co stanowi 17 354, 54 zł (wg średniego kursu NBP z dnia 31.01.2020 r. wynoszącego 4, 3010). Przeciętne miesięczne wynagrodzenie w sektorze przedsiębiorstw w Polsce z tego samego okresu wynosi 5 282, 80 zł (obwieszczenie Prezesa GUS z dnia 19.02.2020 r.). Polskie wynagrodzenie stanowi zatem odpowiednik 30, 44 % wynagrodzenia niemieckiego.

W konsekwencji wynagrodzenie w Polsce stanowiące odpowiednik sumy wynagrodzeń powoda uzyskanych zagranicą w okresie objętym żądaniem pozwu, tj. sumy 446 873, 47 zł, wynosi 136 028, 28 zł (30, 44 % x 446 873, 47 zł).

Szkodą po stronie powodów jest różnica pomiędzy możliwym do uzyskania dochodem z pawilonu handlowego wynoszącym 330 648, 06 zł a urealnionym dochodem uzyskanym faktycznie wynoszącym 136 028, 28 zł, czyli kwota 194 619, 78 zł.

Kwota ta podlega zasądzeniu na rzecz powodów tytułem należności głównej.

Na podstawie art. 481 § 1 kc powodom przysługują odsetki za opóźnienie liczone od dnia 27.01.2015 r.

Powód skierował do pozwanej wezwanie do zapłaty pismem z dnia 10.01.2015 r., doręczonym dnia 12.01.2015 r. (k. 16-17). Zobowiązanie do zapłaty odszkodowania z tytułu wadliwego wykonywania władzy publicznej należy do tzw. zobowiązań bezterminowych, w których termin spełnienia świadczenia nie jest z góry oznaczony ani nie wynika z właściwości zobowiązania, wobec czego spełnienie winno nastąpić niezwłocznie po wezwaniu do wykonania zgodnie z art. 455 kc. Niezwłoczne spełnienie świadczenia pieniężnego w rozumieniu art. 455 kc oznacza z reguły spełnienie go w terminie 14 dni (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 28.05.1991 r., II CR 623/90; wyrok Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 20.03.2012 r., I ACa 191/11). Pozwana popadła zatem w stan opóźnienia z dniem 27.01.2015 r.

Dalej idące powództwo – w zakresie nieobjętym prawomocnym wyrokiem częściowym z dnia 21.11.2017 r. – podlegało oddaleniu.

Wobec częściowego uwzględnienia powództwa o kosztach procesu należało orzec zgodnie z wyrażoną w art. 100 kpc zasadą ich stosunkowego rozdzielenia.

Powodowie wygrali sprawę w 5,46 % (uzyskali 194 619,78 zł z żądanych – po rozszerzeniu powództwa pismem z dnia 01.07.2017 r. – 3 567 432,67 zł).

Powodowie zostali zwolnieni od kosztów sądowych oraz byli zastępowani w sprawie przez pełnomocnika ustanowionego z urzędu.

Z uwagi na datę wszczęcia postępowania wymiar wynagrodzeń pełnomocników za I instancję określają przepisy rozporządzeń Ministra Sprawiedliwości z dnia 28.09.2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz w sprawie opłat za czynności radców prawnych, natomiast do wynagrodzenia pełnomocnika powodów za II instancję – rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22.10.2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie – ponieważ pozwana Gmina przegrała postępowanie apelacyjne w całości zobowiązana jest do ich zwrotu na rzecz pełnomocnika powodów.

Rozszerzenie powództwa nie wpływa na stawkę wynagrodzenia pełnomocnika – decyduje pierwotna wartość przedmiotu sporu - § 4 ust. 2 obu rozporządzeń z dnia 28.09.2002 r.

Koszty pełnomocnika powodów ustanowionego z urzędu obejmują:

- wynagrodzenie za I instancję – 7 200 zł (§ 6 pkt 7 rozporządzenia MS z 28.09.2002 r.) x 2 osoby = 14 400 zł + 3 312 zł VAT = 17 712 zł,

- wynagrodzenie za II instancję – 10 800 zł (§ 2 pkt 7 w zw. z § 10 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia MS z 22.10.2015 r.) + 2 484 zł VAT = 13 284 zł,

tj. łącznie 25 200 zł + 5 796 zł VAT = 30 996 zł.

Z tego pozwana Gmina powinna pokryć:

- 17 712 zł x 5,46 % = 967,08 zł,

- 13 284 zł – z tytułu przegrania apelacji w całości,

tj. łącznie 14 251,08 zł.

Pozostała część wynagrodzenia pełnomocnika powodów – w kwocie 16 744,92 zł (30 996 zł minus 14 251,08 zł) – obciąża Skarb Państwa.

Koszty procesu po stronie pozwanej podlegające rozliczeniu z powodami objęły:

- wynagrodzenie pełnomocnika za I instancję – 7 200 zł (§ 6 pkt 7 rozporządzenia MS z 28.09.2002 r.),

- zaliczkę na biegłego – 3 000 zł,

tj. łącznie 10 200 zł, z czego 94,54 % wynosi 9 643,08 zł. Zgodnie z art. 105 § 1 kpc powodowie ponoszą te koszty w częściach równych, tj. po 4 821,54 zł.

Stosownie do art. 113 uksc w zw. z art. 100 kpc nieopłacone koszty sądowe obciążają strony w tym samym stosunku.

Nieopłacone koszty sądowe w tej sprawie obejmują: opłatę od pozwu – 100 000 zł, wynagrodzenie biegłego G. W. – 2 637, 12 zł (k. 655) + 1 141, 44 zł (k. 820-821), wynagrodzenie biegłego M. D. – 3 635, 61 zł (k. 752-754), tj. łącznie 107 414, 17 zł, minus uiszczona przez pozwaną zaliczka w kwocie 3 000 zł = 104 414, 17 zł, z czego pozwana Gmina winna pokryć 5, 46 %, tj. 5 701, 01 zł.

Z kolei co do powodów Sąd uznał, że obciążanie ich niepokrytymi kosztami sądowymi w pozostałym zakresie, wyrażające się ściąganiem tych kosztów z zasądzonego roszczenia, byłoby oczywiście niesłuszne i uczyniłoby zasądzone roszczenie ekonomicznie nieracjonalnym. Wobec tego Sąd obciążył powodów niepokrytymi kosztami sądowymi jedynie w zakresie wydatków na opinie biegłych – 7 414, 17 zł minus 3 000 zł = 4 414, 17 zł, z czego pozwana pokrywa 5, 46 %, tj. 241, 01 zł, zatem na powodów przypada 4 414, 17 zł minus 241, 01 zł = 4 173, 16 zł, podlegające ściąganiu z roszczenia zasądzonego na rzecz powodów.

Mając powyższe na uwadze, Sąd podjął rozstrzygnięcia zawarte w sentencji wyroku.